

Врз основа на член 16 став 1 точка 9 од Статутот на Општина Ѓорче Петров (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров број 5/2006), Советот на Општина Ѓорче Петров на 22-та Седница одржана на ден 19.04.2010 година, донесе :

ЗАКЛУЧОК

За усвојување на Информација од Седницата на Комисијата за образование, наука, социјална, здравствена заштита и заштита на деца

3. Се усвојува Информацијата од Седницата на Комисијата за образование, наука, социјална, здравствена заштита и заштита на деца.
4. Заклучокот за усвојување на Информацијата ќе се објави во *Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров*.

Број 07-1076/13
од 19.04.2010 година
Скопје

Совет на Општина Ѓорче Петров
ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Александар Стојкоски с.р.

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за Локална Самоуправа (Службен Весник на РМ бр.5 /02) и член 24 став 1 точка 3 од Статутот на Општина Ѓорче Петров (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров бр.5/2006), Градоначалникот на Општина Ѓорче Петров донесе

РЕШЕНИЕ

За објавување на План за управување со отпад (2010-2014 година) за Општина Ѓорче Петров

Се објавува Планот за управување со отпад (2010-2014 година) за Општина Ѓорче Петров, што Советот на Општина Ѓорче Петров го донесе на Дваесетивтората Седница на Советот на Општина Ѓорче Петров, одржана на ден 19.04.2010 година.

Број 08- 1158/1
од 20.04.2010 година
Скопје

ГРАДОНАЧАЛНИК НА
ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ
Сокол Митровски с.р.

Општина Ѓорче Петров

ПЛАН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД (2010-2014)

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за Локална Самоуправа (Службен Весник на РМ бр.5 /02) и член 24 став 1 точка 3 од Статутот на Општина Ѓорче Петров (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров бр.5/2006), Градоначалникот на Општина Ѓорче Петров донесе

РЕШЕНИЕ

За објавување Заклучок за усвојување на Информација од Седницата на Комисијата за образование, наука, социјална, здравствена заштита и заштита на деца

Се објавува Заклучок за усвојување на Информација од Седницата на Комисијата за образование, наука, социјална, здравствена заштита и заштита на деца, што Советот на Општина Ѓорче Петров го донесе на Дваесетивтората Седница на Советот на Општина Ѓорче Петров, одржана на ден 19.04.2010 година.

Број 08- 1158/11
од 20.04.2010 година
Скопје

ГРАДОНАЧАЛНИК НА
ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ
Сокол Митровски с.р.

Врз основа на член 15 став 1 точка 1 алинеја 4 од Законот за Градот Скопје ("Службен весник на РМ" бр.55/04); член 135 став 1 алинеја 4 од Законот за градење ("Службен Весник на РМ" бр.130/09) и член 16 став 1 точка 37 од Статутот на Општината "Ѓорче Петров " (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров бр.5/06), Советот на Општина Ѓорче Петров на 22-та седница, одржана на ден 19.04.2010 година, донесе

О Д Л У К А
За реализација на ДУП "Реонски Центар"
Ѓорче Петров

Ч л е н 1

Со оваа Одлука се одобрува реализација на Деталниот урбанистички план "Реонски Центар" - Ѓорче Петров, донесен од страна на Советот на Општината со Одлука број 07-165/4 од 28.02.2003 година.

Ч л е н 2

Реализацијата на ДУП гРеонски Центарг-Ѓорче Петров ќе се спроведува паралелно на повеќе урбанистички парцели, а заради изградба на предвидените градежни објекти во планот, што подразбира расчистување на градежното земјиште за предвидената намена и отстранување на времените објекти кои претставуваат физички товар на земјиштето.

Ч л е н 3

Оваа Одлука влегува во сила со денот на донесувањето , а ќе се објави во "Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров " .

Број 07-1076/12
од 19.04.2010 година
С к о п ј е

Совет на Општина Ѓорче Петров
ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Александар Стојкоски с.р.

ПРЕДГОВОР

Почитувани жители на Општина Ѓорче Петров,

Задоволство ми е да Ви го претставам Планот за управување со отпад 2010-2014 година за Општина Ѓорче Петров. Овој План претставува продолжување на напорите за остварување на визијата на Општина Ѓорче Петров за одржлив развој поставена со стратешките документи Локален Еколошки Акционен План и Стратегија за Локален Економски Развој. Како специфично насочен документ, Планот за управување со отпад предлага практични и финансиски изводливи решенија за приоритетните проблеми во управувањето со отпадот, прилагодени кон локалните карактеристики, предности и можности.

Визијата за Одржлив развој подразбира висок квалитет на животната средина дефиниран со достапност на чиста вода, чист воздух, чиста почва. Сите овие природни ресурси се под закана на производните процеси, потрошувачката, мобилноста и стремежот за економски раст т.е. движечките сили во создавањето на отпадот. Количината и видот отпад кој го создаваме е еден значаен индикатор за нашето однесување кон природните ресурси, затоа што со создадениот отпад, нив неповратно ги губиме.

Секој поединец има лична одговорност за отпадот што го создава. Како индивидуални создавачи на отпад, ние мора да водиме сметка колку отпад создаваме, да бараме решенија да го намалиме и да управуваме со него на безбеден начин, да бидеме подготвени да платиме за да се елиминираат последиците врз животната средина од отпадот, затоа што секој кој создава отпад носи одговорност за влијанието што тој отпад го врши врз животната средина и здравјето на луѓето.

Управувањето со отпадот е комплексна материја. Резултатите во справување со проблемите, во постигнување на континуирани подобрувања, во голема мерка зависат од интегрираниот пристап кој го обезбедуваат многуте учесници во процесот: јавноста, стопанството, надлежните органи.

Локалната самоуправа, секако, е главниот олеснувач кој и помага на заедницата да се справи со предизвиците во управувањето со отпадот со тоа што:

- Создава услови за ефективно управување со ресурсите;
- Создава услови заедницата да создаде помалку отпад,
- Создава услови отпадот да се преработи, првенствено со рециклирање и компостирање, и
- Создава услови за безбедно отстранување на отпадот кој не може повторно да се употреби или преработи, т.е. да се доведе до ниво на секундарна суровина.

Овој план има за цел, на најдобар начин и во најголема можна мерка, како дел од напорите на Градот Скопје, да обезбеди во Општината Ѓорче Петров, примена на светски докажаните позитивни практики.

Планот за управување со отпад 2010-2014 за Општина Ѓорче Петров е изработен во соработка со Граѓанскиот еколошки форум - ГЕФ и експертска поддршка на Секторот за еколошки консалтинг при "Фармахем", како дел од Проектот "Одржливо управување со отпадот во општина Ѓорче Петров". Проектот се реализира со финансиска поддршка на шведската агенција за развој SIDA, доделена преку Регионалниот Еколошки Центар за Источна Европа, во рамките на програмата SECTOR (програма за поддршка на здруженија на граѓани од југоисточна Европа)

Градоначалник на Општина Ѓорче Петров
Сокол Митровски

Содржина:

Кратенки -----	6
I ДЕЛ - ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ -----	7
1 Вовед -----	8
1.1 Карактеристики на Општина Ѓорче Петров-----	8
1.2 Опфат и цели на планот -----	9
1.3 Европска димензија на Планот -----	10
1.4 Национална димензија на Планот -----	10
1.5 Локална димензија на Планот -----	10
2 Процес на изработка на планот -----	10
II ДЕЛ - ПОСТОЈНА СОСТОЈБА -----	13
3 Создавање отпад (по видови) -----	14
3.1 Комунален (количини и состав) -----	14
3.2 Комерцијален отпад -----	15
3.3 Индустриски отпад -----	15
3.4 Специфични текови отпад -----	16
3.4.1 Земјоделски отпад -----	16
3.4.2 Медицински отпад -----	17
3.4.3 Отпадни батерии и акумулатори -----	18
3.4.4 Отпадни масла -----	19
3.4.5 Стари возила -----	19
3.4.6 Отпадна електрична и елетронска опрема-----	19
3.4.7 Отпадни гуми -----	19
3.4.8 Старо “железо” (црни и обоени метали)-----	19
3.4.9 Градежен отпад и шут -----	19
3.5 База на податоци и статистика -----	19
4 Превенција на отпад -----	20
4.1 Иницијативи -----	20
5 Собирање и транспортирање на отпад -----	20
5.1 Комунален (вклучително и комерцијален) мешан отпад -----	20
5.2 Селективно собирање на отпад -----	20
6 Преработка (рециклирање/компостирање) на отпад -----	21
7 Отстранување на отпад -----	22
7.1 Депонирање и горење -----	22
7.2 Диви депонии -----	22
7.3 Жешки точки -----	22
8 Фиоансиски аспекти на управување со отпадот -----	22
8.1 Извори на финансирање на јавната услуга -----	22
8.2 Јавно-приватно партнерство (ЈПП) -----	23
8.3 Приватен сектор-----	23
8.4 Донации-----	23
9 Социјални аспекти на управување со отпадот -----	23
9.1 Социјална состојба -----	23
9.2 Индивидуални собирачи (неформален сектор)-----	23
10 Надлежни органи и заинтересирани страни -----	24
10.1 Национално ниво -----	24
10.2 Локално ниво-----	25
10.3 Професионални здруженија -----	25
10.4 Невладин сектор-----	26
11 Јавна свест и комуникација со јавноста -----	26
11.1 Проекти -----	26
11.2 Web страна на Општината -----	26
11.3 Медиуми -----	26
III ДЕЛ - ПРОЦЕНКА НА ИДНИТЕ СОСТОЈБИ -----	27
12 Основно сценарио без примена на мерките предвидени во планот-----	28
12.1 Комунален отпад (количини и состав)-----	28

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за Локална Самоуправа (Службен Весник на РМ бр.5 /02) и член 24 став 1 точка 3 од Статутот на Општина Ѓорче Петров (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров бр.5/2006), Градоначалникот на Општина Ѓорче Петров донесе

РЕШЕНИЕ
За објавување на Одлука за реализација на
ДУП *Реонски центар* Ѓорче Петров

Се објавува Одлуката за реализација на ДУП *Реонски центар* Ѓорче Петров, што Советот на Општина Ѓорче Петров ја донесе на Дваесетивтората Седница на Советот на Општина Ѓорче Петров, одржана на ден 19.04.2010 година.

Број 08- 1158/10
од 20.04.2010 година
Скопје

ГРАДОНАЧАЛНИК НА
ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ
Сокол Митровски с.р.

Врз основа на член 17 став 4 и член 50а од Законот за просторно и урбано планирање (Службен весник на РМ бр. 51/05, 137/07 и 91/09) и Предлогот за одобрување на локална урбанистичка документација бр. 20-99/3, Советот на Општина Ѓорче Петров на 20-та седница одржана на ден 19.04.2010 година, донесе

ОДЛУКА

за одобрување на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 2.3 од ДУП Локалитет Јурија, УЗ Дексион, Ѓорче Петров

Член 1

Советот на Општина Ѓорче Петров ја одобрува Локалната урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 2.3 од ДУП Локалитет Јурија, УЗ Дексион, Ѓорче Петров, со граници на плански опфат од 2157,79 м2 и површина на парцела 1331,78 м2.

Член 2

Локалната урбанистичка планска документација ги опфаќа следните граници на опфат:

- север: ул. Новопланирана
- исток: осовина на паркинг простор
- југ: северна граница на ГП 2.5
- запад: источна граница на ГП 2.2

Член 3

Основната класа на намена на локалната урбанистичка планска документација е А1 - домување во станбени куќи.

Член 4

Локалната урбанистичка планска документација е изработена од ЈП за ПУП-Прилеп, со лиценца за изработување на урбанистички планови бр.0018/09.

Член 5

Одлуката стапува во сила наредниот ден од денот на објавување во *Службен Гласник* на Општина Ѓорче Петров.

Број 07-1076/11
од 19.04.2010 година
С к о п ј е

Совет на Општина Ѓорче Петров
ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Александар Стојкоски

12.2 Комерцијален отпад-----	28
12.3 Индустриски неопасен и опасен отпад-----	28
12.4 Специфични текови отпад-----	28
12.4.1 Земјоделски отпад-----	28
12.4.2 Медицински отпад-----	29
12.4.3 Батерии и акумулатори, отпадни масла, стари возила, отпадна електрична и електронска опрема, отпадни гуми, старо "железо" (црни и обоени метали)-----	29
12.4.4 Градежен шут-----	29
IV ДЕЛ - ПЛАН ЗА РАЗВОЈ НА УПРАВУВАЊЕТО СО ОТПАДОТ -----	30
13 Превенција на отпад-----	31
13.1 Информирање и едукација-----	31
13.1.1 Едукација за превенција во училиштата-----	31
13.1.2 Едукација за превенција во администрација и институции во Општина Ѓорче Петров-----	31
13.1.3 Едукација на членовите на Здруженијата на граѓани активни во различни области-----	31
13.2 Акции за донирање-----	31
13.2.1 Донаторски акции во училиштата (придружени со забавни активности) за учебници и тетратки-----	31
13.2.2 Донаторски акции за облека и предмети со мал габарит, организирани во соработка со ЗГ од Општината, на ниво на Општина-----	31
13.3 Воспоставување на берза на искористени предмети преку интерактивен портал на Web страната на Општина Ѓорче Петров-----	31
14 Собирање и транспортирање на отпад-----	32
14.1 Комунален (вклучително и комерцијален) отпад-----	32
14.2 Селектирање на комунален отпад-----	33
14.2.1 ПЕТ шишиња и лименки-----	34
14.2.2 Селективно собирање на картони-лепенка-----	38
14.2.3 Селективно собирање и третман на хартија (без картони-лепенка)-----	39
14.2.4 Селективно собирање на преносливи батерии-----	39
14.2.5 Селектирање на други опасни компоненти на комунален отпад (остатоци и пакувања од стредства за домашна хигиена, бои, лакови и сл)---	40
14.3 Индустриски неопасен и опасен отпад-----	40
14.4 Специфични текови отпад-----	40
15 Преработка (рециклирање/компостирање) на селективно собрани фракции на комунален отпад-----	40
15.1 Рециклирање на хартија (картон), пластика, лименки и метали-----	40
15.2 Преработка на биоразградлив отпад со компостирање-----	40
15.3 Рециклирање на специфични текови отпад-----	41
16 Отстранување на отпад-----	42
16.1 Депонирање-----	42
16.2 Диви депонии-----	42
17 Финансиски аспекти на управување со отпадот-----	42
17.1 Извори на финансирање на јавната услуга-----	42
17.2 Цена на услугата-----	43
17.3 Приватен сектор-----	43
18 Социјални аспекти на управување со отпадот-----	43
18.1 Вработувања во секторот за управување со отпад-----	43
19 Надлежни органи и заинтересирани страни-----	44
20 Индикатори и мониторинг-----	44
V ДЕЛ - МЕРКИ И АКТИВНОСТИ СО ВРЕМЕНСКА РАМКА (АКЦИОНЕН ПЛАН 2009-2013) -----	46
ПРИЛОЗИ -----	53
КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА -----	57

КРАТЕНКИ

БДП	Бруто домашен производ
ЕИА (ОВЖС)	Оценка за влијание врз животната средина
ЕИС (ИСЖС)	Информациски систем за животна средина
ЕУ	Европска унија
ИЕД	Интегрирани еколошки дозволи
ИРРС (ИСКЗ)	Интегрирано спречување и контрола на загадување
ЛЕАП	Локален акционен план за животната средина
ЛЕР	Локален економски развој
НПУО	Национален план за управување со отпадот
ЕЛС	Единица на локална самоуправа
ЈП	Јавно претпријатие
МЗШВС	Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство
МИЦЖС	Македонски информативен центар за животна средина
МОН	Министерство за образование и наука
МНР	Министерство за надворешни работи
МЛС	Министерство за локална самоуправа
МТСП	Министерство за труд и социјална политика
МЕ	Министерство за економија
МЖСПП	Министерство за животна средина и просторно планирање
МФ	Министерство за финансии
МЗ	Министерство за здравство
МТВ	Министерство за транспорт и врски
НЕАП	Национален акционен план за животна средина
НВО	Невладина организација
РМ	Република Македонија
СС	Сопствени средства
СД	Средства на донатори
СРПР	Совет за развој на планскиот регион
СРРР	Совет за рамномерен регионален развој
УО	Управување со отпад
КО	Комунален отпад
МеО	Медицински отпад
ЗЖС	Закон за животна средина
ЗУО	Закон за управување со отпад
ЈКП	Јавно комунално претпријатие
ПЕТ	Полиетилен терефталат
ЗГ	Здружение на граѓани

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за Локална Самоуправа (Службен Весник на РМ бр.5 /02) и член 24 став 1 точка 3 од Статутот на Општина Ѓорче Петров (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров бр.5/2006), Градоначалникот на Општина Ѓорче Петров донесе

РЕШЕНИЕ

За објавување на Одлука за одобрување на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 2.3 од ДУП Локалитет Јурија, УЗ Дексион, Ѓорче Петров

Се објавува Одлуката за одобрување на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 2.3 од ДУП Локалитет Јурија, УЗ Дексион, Ѓорче Петров, што Советот на Општина Ѓорче Петров ја донесе на Дваесетивтората Седница на Советот на Општина Ѓорче Петров, одржана на ден 19.04.2010 година.

Број 08- 1158/9
од 20.04.2010 година
Скопје

**ГРАДОНАЧАЛНИК НА
ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ
Сокол Митровски с.р.**

Врз основа на член 17 став 4 и член 50а од Законот за просторно и урбано планирање (Службен весник на РМ бр. 51/05, 137/07 и 91/09) и Предлогот за одобрување на локална урбанистичка документација бр. 20-98/3, Советот на Општина Ѓорче Петров на 22-та седница одржана на ден .2010 година, донесе

ОДЛУКА

за одобрување на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 2.2 од ДУП Локалитет Јурија, УЗ Дексион, Ѓорче Петров

Член 1

Советот на Општина Ѓорче Петров ја одобрува Локалната урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 2.2 од ДУП Локалитет Јурија, УЗ Дексион, Ѓорче Петров, со граници на плански опфат од 3488,42 м2 и површина на парцела 3037,12 м2.

Член 2

Локалната урбанистичка планска документација ги опфаќа следните граници на опфат:

- север: ул. Новопланирана
- исток: западна граница на ГП 2.3
- југ: северна граница на ГП 2.4 и ГП 2.5
- запад: источна граница на ГП 2.1

Член 3

Основната класа на намена на локалната урбанистичка планска документација е А1 - домување во станбени куќи.

Член 4

Локалната урбанистичка планска документација е изработена од ЈП за ПУП-Прилеп, со лиценца за изработување на урбанистички планови бр.0018/09.

Член 5

Одлуката стапува во сила наредниот ден од денот на објавување во *Службен Гласник* на Општина Ѓорче Петров.

Број 07-1076/10
од 19.04.2010 година
С к о п ј е

Совет на Општина Ѓорче Петров
ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Александар Стојкоски с.р.

ДЕЛ I - ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

1. **ВОВЕД**

1.1 **Карактеристики на Општина Ѓорче Петров**

Општина Ѓорче Петров е една од дестетте општини на градот Скопје. Се наоѓа на северозападната страна во Скопската котлина, заземајќи ја левата страна на р.Вардар и просторот од вливот на р.Лепенец.

Општина Ѓорче Петров има урбанизиран дел кој влегува во градскиот градежен реон на Скопје, но и рурален дел во кој влегуваат населените места: Грачани, Кучково, Орман, Никиштане, Волково и Ново Село. Општината зафаќа површина од 67km². Нејзини гранични општини се: Карпош, Сарај и Чучер Сандево, а на север се наоѓа граничната линија со Косово.

Според пописот од 2002 година Општина Ѓорче Петров има вкупно 41.634 жители, со 11.845 домаќинства и 13.856 станови. Нето станбена густина според последниот ГУП е 103 жители на хектар за 1994 година, а планирана густина до 2020 година е 104 жители на хектар. Просечно природниот прираст изнесува 4,1‰. Градскиот градежен реон брои 30.827 жители, додека во руралното подрачје живеат 10.663 жители.

Транспортна инфраструктура во Општина Ѓорче Петров е изградена преку локалната патна мрежа во вкупна должина од околу 40км, од кои 24км се асфалтирани, 6км се тампонирани, а 10км се земјени патишта. Во фаза на изградба е северната заобиколница на Град Скопје.

Во однос на инфраструктурата на ниво на општината, констатирани се следните состојби:

- Асфалтирана патна мрежа од 80% во општината;
- Железничка мрежа со колосек за Косово и Кичево;
- Телекомуникациска мрежа со покриеност од 100%;
- Радиодифузна мрежа со покриеност од 100%;
- Кабловска мрежа со покриеност од 50%;
- Водоводна мрежа со покриеност од 70%;
- Канализациона мрежа со покриеност од 60% и
- Електро-енергетска мрежа со покриеност од 100%

Водните ресурси на ниво на општината се 5.899.528m³ дневно и истите се во рамките на вардарскиот слив, односно реките Вардар и Лепенец. Најголеми корисници на вода се земјоделието, индустријата и домаќинствата.

Состојбата на подземните води не е точно утврдена поради непостоење на мониторинг, ниту на национално ниво ниту на локално ниво. Со се поголемата урбанизација на руралното подрачје во општината, проширувањето на викенд населбата во с. Волково, како и функционирањето на малите и средни претпријатија како семејни бизниси, отпадните комунални води се повеќе се зголемуваат.

На територијата на Општина Ѓорче Петров работат неколку поголеми фирми и тоа од следниве дејности: градежништво, хемиска индустрија, текстилно преработувачка и конфекциска, прехранбена индустрија. Покрај овие има и голем број на мали и средни претпријатија, занаетчиски дуќани, угостителски објекти, филијали на различни банки и др. Регистрирани се 988 деловни субјекти, но активни се само 424.

Во Општина Ѓорче Петров нема развиен туризам, но има можности за развој на истиот. Природните убавини, двете реки, високата надморска височина, коњичкиот клубови, картинг, мото крос патеката, како и обработливото земјиште на кое може да се произведе здрава и чиста храна создава одлични можности за развој и на селскиот туризам.

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за Локална Самоуправа (Службен Весник на РМ бр.5 /02) и член 24 став 1 точка 3 од Статутот на Општина Ѓорче Петров (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров бр.5/2006), Градоначалникот на Општина Ѓорче Петров донесе

РЕШЕНИЕ

За објавување на Одлука за одобрување на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 2.2 од ДУП Локалитет Јурија, УЗ Дексион, Ѓорче Петров

Се објавува Одлуката за одобрување на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 2.2 од ДУП Локалитет Јурија, УЗ Дексион, Ѓорче Петров, што Советот на Општина Ѓорче Петров ја донесе на Дваесетивтората Седница на Советот на Општина Ѓорче Петров, одржана на ден 19.04.2010 година.

**Број 08- 1158/8
од 20.04.2010 година
Скопје**

**ГРАДОНАЧАЛНИК НА
ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ
Сокол Митровски с.р.**

Врз основа на член 17 став 4 и член 50а од Законот за просторно и урбано планирање (Службен весник на РМ бр. 51/05, 137/07 и 91/09) и Предлогот за одобрување на локална урбанистичка документација бр. 20-97/3 од 24.02.2010 година, Советот на Општина Ѓорче Петров на 22-та седница одржана на ден 19.04.2010 година, донесе

ОДЛУКА

за одобрување на локалната урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 01.42 од ДУП за дел од УЗ Мирче Ацев и УЗ Ѓорче Петров- СЕВЕРЕН ДЕЛ

Член 1

Советот на Општина Ѓорче Петров ја одобрува Локалната урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 01.42, од ДУП за дел од УЗ Мирче Ацев и УЗ Ѓорче Петров-СЕВЕРЕН ДЕЛ, со намена домувањево семејни куќи со граници на плански опфат од 681,42 м² и површина на парцела 473,77м².

Член 2

Локалната урбанистичка планска документација ги опфаќа следните граници на опфат:

- југ : осовина на ул.Арсение Јовков
- запад: по граница на КП 240/2
- север: осовина на ул.Ѓурчин Кокале
- исток: по граница на КП 240/2

Член 3

Основната класа на намена на локалната урбанистичка планска документација е А1 - домување во станбени куќи.

Член 4

Локалната урбанистичка планска документација е изработена од Билд-ДООЕЛ-Извоз Увоз-Скопје, со технички број 08/10 и лиценца за изработување на урбанистички планови бр.0014/08.

Член 5

Одлуката стапува во сила наредниот ден од денот на објавување во *Службен Гласник* на Општина Ѓорче Петров.

Број 07-1076/9
од 19.04.2010 година
С к о п ј е

Совет на Општина Ѓорче Петров
ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Александар Стојкоски с.р.

1.2 Опфат и цели на планот

Според новото законодавство на Република Македонија хармонизирано со законодавството на ЕУ, управувањето со комуналниот, другите видови неопасен отпад (на пр. индустрискиот) и инертниот отпад, е надлежност на Локалната самоуправа, додека управувањето со опасниот отпад е надлежност на централната управа.

Планот за управување со отпад ќе треба да и овозможи на Општината да отпочне со систематизирано спроведување на постапни подобрувања на постојниот систем за управување со отпад. Промените што ќе следат ќе се извршуваат во смисла на надградба на административните капацитети, техничката инфраструктура и подигање на јавната свест во соработка и синхронизирано со активностите на централно ниво и Градот Скопје. Покрај важноста да се зголемат средствата наменети за управувањето со отпадот, подеднакво значајно ќе биде да се информираат и едуцираат граѓаните за нивните обврски што произлегуваат од законските норми и придобивките кои на долг рок ќе ги имаат од тоа, на интерактивен начин. Кампањите за подигање на свеста кон јасно определени целни групи ќе придонесат за подобрување на управувањето со отпадот, остварувајќи разбирање за клучните проблеми помеѓу сите учесници во процесот.

Основната цел на Планот (2010-2014) е да се обезбеди одржливо функционирање на базичната инфраструктура за интегрирано управување со комуналниот отпад, другите видови неопасен отпад и инертниот отпад и тоа преку воспоставување нови и јакнење на постојните:

Организациони структури

- Зголемена ефикасност на инспекцијата и јакнење на нејзиниот капацитет;
- Ефективна соработка со градот Скопје и централната управа;
- Подигање на јавна свест;
- Создавање на погодни услови за воспоставување на јавно-приватно партнерство и вклучување на приватниот сектор;
- Јакнење на невладиниот сектор.
- Подобрување и проширување на услугата од ЈП Комунална Хигиена

Техничка инфраструктура

- Трајно елиминирање на дивите депонии и рекултивација на исчистениот простор;
- Проширување на организираното собирање на отпад во руралниот дел на Општината и целосно подобрување на услугата на целата територија на Општината;
- Селективно собирање заради рециклирање, домашно компостирање и централизирано компостирање од мал обем (постепено воведување, во почетокот како пилот проекти) и
- Основање депонија за инертен отпад.

Економски инструменти

- Целосна примена на начелото "Загадувачот плаќа";
- Воведување на стимулативни мерки за селективно собирање во согласност со законот и

- Приклучување кон централните системи и системите на Градот Скопје за спроведување на начелото "Одговорност на производителот" за постапување со специфични текови отпад.

1.3 Европска димензија на Планот

Планот вклучува елементи на:

- Политиките на ЕУ (5-тиот Акционен План на ЕУ "Кон Одржливоста", особено начелата во управување со отпадот и 6-тиот Акционен План "Нашата иднина, нашиот избор"), едукација, информирање и подигање на јавната свест за промена на потрошувачките навики со што ќе се превенираат опасностите од создавањето на отпадот, особено оние кои можат да се јават како последица на економскиот раст и растот на животниот стандард и
- Законодавството на ЕУ: Рамковната директива за отпад (75/442/ЕЕЦ) вклучувајќи елементи и на Директивата за отпад и укинување на одредени директиви (98/2008/ЕЕЦ), Директивата за депонии (99/31/ЕЕЦ), Директивата за пакување и отпад од пакување (94/62/ЕЦ) и Директивата за батерии и акумулатори (91/157/ЕЕЦ).

1.4 Национална димензија на Планот

Планот е развиен врз основа на:

- Уسوените стратешки и плански документи кои ја одразуваат националната политика во управување со отпад (НЕАП2, Стратегија за управување со отпад на Република Македонија (2008-2020) и Националниот план за управување со отпад на Република Македонија за периодот 2009-2015) како и
- Новото законодавство за животна средина и управување со отпадот (Законот за животна средина и Законот за управување со отпад), и подзаконските акти кои даваат поблиски упатства како да се пристапи во решавање на одредени прашања за да се спроведат на најдобар можен начин барањата на овие закони.

1.5 Локална димензија на Планот

Планот е развиен во две насоки:

- Јакнење на синергизмот со системот на управување со отпадот на Град Скопје во смисол на вклучување подобрувања според специфичните потреби на Општината, и
- изнаоѓање независни сопствени решенија за одредени специфични проблеми во управувањето со отпадот на Општината, кои сепак, индиректно го олеснуваат и поефтинуваат управувањето со отпадот на Град Скопје.

2. ПРОЦЕС НА ИЗРАБОТКА НА ПЛАНОТ

Планот за управување со отпад за Општина Ѓорче Петров (2010-2014) е изработен од Граѓанскиот еколошки форум - ГЕФ и експертска подршка на Секторот за еколошки консалтинг при "Фармахем", како дел од проектот "Одржливо управување со отпадот во општина Ѓорче Петров". Проектот се реализира со финансиска поддршка на шведската агенција за развој SIDA, доделена преку Регионалниот Еколошки Центар за Источна Европа, во рамките на програмата

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за Локална Самоуправа (Службен Весник на РМ бр.5 /02) и член 24 став 1 точка 3 од Статутот на Општина Ѓорче Петров (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров бр.5/2006), Градоначалникот на Општина Ѓорче Петров донесе

РЕШЕНИЕ

За објавување на Одлука за одобрување на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 01.42 од ДУП за дел од УЗ Мирче Ацев и УЗ Ѓорче Петров - Северен дел

Се објавува Одлуката за одобрување на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 01.42 од ДУП за дел од УЗ Мирче Ацев и УЗ Ѓорче Петров - Северен дел, што Советот на Општина Ѓорче Петров ја донесе на Дваесетивтората Седница на Советот на Општина Ѓорче Петров, одржана на ден 19.04.2010 година.

Број 08- 1158/7
од 20.04.2010 година
Скопје

ГРАДОНАЧАЛНИК НА
ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ
Сокол Митровски с.р.

Врз основа на член 16 став 1 точка 14 од Статутот на Општина „Ѓорче Петров“ („Службен гласник на Град Скопје“ бр 5/2006) и член 50а од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Р.Македонија“ број 51/05,137/07 и 91/09), Советот на Општина Ѓорче Петров на 22-та седница одржана на 19.04.2010 година, донесе:

О Д Л У К А

за утврдување на потреба за изработка на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот вон плански опфат за КП 787/5 КО Волково, Ѓорче Петров, со намена лесна загадувачка индустрија (производство на сувомесни производи)

Ч л е н 1

Со оваа Одлука се утврдува потреба за изработка на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот вон плански опфат за КП 787/5 КО Волково, Ѓорче Петров, со намена лесна загадувачка индустрија (производство на сувомесни производи).

Ч л е н 2

До просторот за кој се утврдува потребата за изработка на локална урбанистичка планска документација, а претставува КП 787/5, КО Волково Ѓорче Петров, вон плански опфат, постои секундарна сообраќајна инфраструктура.

Ч л е н 3

Параметрите за градење (површина за градење и максимална висина на градба) ќе се определат според стандардите и нормативите за урбанистичко планирање.

Ч л е н 4

Составен дел на оваа одлука е Решението за услови за планирање на просторот со графички прилог - снимка од Просторен План на Р. Македонија со местоположба на КП 787/5, КО Волково.

Ч л е н 5

Оваа Одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во *Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров*.

Број 07-1076/8
19.04.2010 година
С к о п ј е

Совет на Општина Ѓорче Петров
ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Александар Стојкоски с.р.

SECTOR (програма за поддршка на здруженија на граѓани од југоисточна Европа).

Овој План се изготвуваше во согласност со одредбите на Законот за управување со отпадот (2004), приоритетите на Стратешкиот национален документ НЕАП2 (2006-2012), Стратегијата за управување со отпад во Република Македонија (2008-2020) и Националниот план за управување со отпадот (2009-2015), при што беа анализирани и соодветно вклопени сите наоди и препораки како на овие национални, така и на локалните документи ЛЕАП и ЛЕР.

Консултациите и вклученоста на сите заинтересирани страни имаат значајна улога во изработката на Планот. Беа одржани тркалезни маси со претставниците на месните заедници, директорите на училиштата, комисиите на Советот на Општината за “животна средина“ и за “комунални дејности“, претставници на супермаркетите, а поединечно беа посетени и компаниите лоцирани на територијата на Општината кои создаваат поголеми количества неопасен отпад. Нацрт Планот беше објавен на интернет страницата на Општината со информација дека печатени примероци се достапни во Општината и со повик до жителите за доставување на мислења и сугестии.

За изработката на Планот беа користени податоци од Секторот за урбанизам, комунални дејности и заштита на животна средина на Општина Ѓорче Петров како и податоци од проектите кои ги спроведувала Општината и невладиниот сектор.

Планот е изработуван со примена на универзалните начела врз кои се темели современото управување со отпадот во развиените земји (ЕУ, САД, Јапонија), наведени подолу:

Начело на одржлив развој

Одржливиот развој е генерално разбран како развој на активности што се спроведуваат на начин кој не ги загрозува потребите, способноста и развојот на идните генерации. Одржливото управување со отпад значи поефикасно користење на ресурсите, намалување на количината на создадениот отпад на местото на неговото создавање, на начин кој ќе помогне да се постигне целта на одржливиот развој.

Начело на универзалност на услугите

Универзалноста на услугите треба да биде обезбедена преку: недискриминација, одржливост на услугата, квалитет и ефикасност, транспарентност, економски прифатлива цена и целосно покривање на територијата на Општината со услугата.

Начело "загадувачот плаќа"

Начелото "загадувачот плаќа" значи дека загадувачот треба да го поднесе целиот трошок за последиците од своите активности. Од таа причина, потенцијалните трошоци по животната средина и човековото здравје од создавањето, третманот и отстранувањето на отпадот треба да бидат целосно вградени во цената на услугата за постапување со отпадот.

Хиерархија во управување со отпадот

Хиерархијата во управување со отпадот е развиена како концепт во изминатите две децении и претставувала синтеза на научните сознанија и практичните искуства, но денес е стожерно начело во управувањето со отпадот кај сите развиени земји. Ова начело го дефинира пожелниот редослед на практиките за управување со отпад, и тоа:

1. *Спречување / намалување на создавање на отпад* - минимизирање на користењето на ресурсите т.е. на создавање на отпад, и намалување на опасните карактеристики на отпадот, **како приоритет од највисок ранг, а потоа:**

2. *Повторно користење* - повторно користење на производи или добра за истата или различни намени/цели;

3. *Преработка/Рециклирање (што вклучува компостирање и согорување)* т.е.

операции кои овозможуваат искористување на материјата и енергијата содржани во отпадот и

4. *Отстранување (Депонирање/Горење)* - најнепожелно решение кое се применува само доколку не постои можност за решенија од повисок хиерархиски ред.

Начело на претпазливост

Начелото вклучува преземање на мерки на претпазливост сега, со цел да се избегне можната штета врз животната средина или човечкото здравје во иднина, дури и ако научната основа за мерки на претпазливост може да биде неубедлива.

Најдобра изводлива еколошка опција (НИЕО)

Најдобрата изводлива еколошка опција (НИЕО) е резултат на систематски и консултативен процес на одлучување кој ја нагласува заштитата и зачувувањето на животната средина. НИЕО процесот воспоставува долгорочна и краткорочна опција (или комбинација на опции) за даден збир на цели и околности, која е најкорисна или најмалку штетна по животната средина како целина, и со прифатлив трошок.

Одговорност на производителот

Начелото "Одговорност на производителот" значи дека производителите, увозниците, дистрибутерите и продавачите на производи кои создаваат отпад треба да преземат колективна одговорност за тој отпад, без да очекуваат заедницата да го понесе товарот на организирањето и плаќањето за собирање, третман и одстранување на отпадот. Ова начело посочува дека производителите на производи кои создаваат отпад треба да преземат одговорност за:

- Превенција и минимизирање на отпадот од нивните производи во производството, користењето и по нивната употреба и
- Развивање на пазари за повторна употреба и рециклирање на отпад создаден од нивните производи.

Други начела

Заедно со примената на горенаведените начела, Планот 2010-2014, создава обврски за носителите на одлуки за:

- постигнување и одржување на ефективен баланс меѓу економскиот развој и заштитата на животната средина и
- онаму каде што е можно, користење на економски инструменти со предност пред казнените инструменти, сè со цел поттикнување или охрабрување на промените во смер на остварување на стратегиските цели.

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за Локална Самоуправа (Службен Весник на РМ бр.5 /02) и член 24 став 1 точка 3 од Статутот на Општина Ѓорче Петров (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров бр.5/2006), Градоначалникот на Општина Ѓорче Петров донесе

РЕШЕНИЕ

За објавување на Одлука за утврдување на потреба за изработка на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот вон плански опфат за КП 787/5 КО Волково, Ѓорче Петров, со намена лесна незагадувачка индустрија

Се објавува Одлуката за утврдување на потреба за изработка на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот вон плански опфат за КП 787/5 КО Волково, Ѓорче Петров, со намена лесна незагадувачка индустрија (производство на сувомеснати производи), што Советот на Општина Ѓорче Петров ја донесе на Дваесетивтората Седница на Советот на Општина Ѓорче Петров, одржана на ден 19.04.2010 година.

Број 08- 1158/6
од 20.04.2010 година
Скопје

**ГРАДОНАЧАЛНИК НА
ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ
Сокол Митровски с.р.**

Врз основа на член 16 став 1 точка 14 од Статутот на Општина „Ѓорче Петров“ („Службен гласник на Град Скопје“ бр 5/2006) и член 50а од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Р.Македонија“ број 51/05,137/07 и 91/09), Советот на Општина Ѓорче Петров на 22-та седница одржана на 19.04.2010 година, донесе:

О Д Л У К А

за утврдување на потреба за изработка на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 1.16 од ДУП за Крајбрежен појас, локалитет Спортски терени, Ѓорче Петров, со намена домување во станбени згради, заради усогласување на параметрите за градење

Ч л е н 1

Со оваа Одлука се утврдува потреба за изработка на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 1.16 во Б1 од ДУП за Крајбрежен појас, локалитет Спортски терени, Ѓорче Петров, со намена домување во станбени згради, заради усогласување на параметрите за градење.

Ч л е н 2

Просторот за кој се утврдува потребата за изработка на локална урбанистичка планска документација, претставува оформена градежна парцела со намена домување во станбени згради, на која треба да се усогласат параметрите за градење.

Ч л е н 3

Параметрите за градење (површина за градење и максимална висина на градба) ќе се усогласат според стандардите и нормативите за урбанистичко планирање.

Ч л е н 4

Составен дел на оваа одлука е графички прилог - извод од ГУП на град Скопје и извод од ДУП за крајбрежен појас, локалитет Спортски терени, УЗ Ѓорче Петров.

Ч л е н 5

Оваа Одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров.

Број 07-1076/7
19.04.2010 година
С к о п ј е

Совет на Општина Ѓорче Петров
ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Александар Стојкоски с.р.

ДЕЛ II - ПОСТОЈНА СОСТОЈБА

3. СОЗДАВАЊЕ НА ОТПАД (по видови)

Генерално, Општината не го евидентира создавањето на различните текови отпад, па од таму и не располага со детални и ажурирани податоци за количините на вкупно создаден отпад и создаден отпад по видови.

Исклучок од ова се податоците кои ги евидентираат некои од индустриските капацитети на територијата на Општината кои имаат воведено стандарди за заштита на животната средина, или тоа го прават за потребите на спроведување на процесот ИСКЗ. Овие податоци, според законските прописи треба да се доставуваат во Општината и во МЖСПП.

Податоци за количините на одделните фракции отпад, добиени врз база на експертска проценка, се направени во 2005 година за потребите при изработката на ЛЕАП-от.

3.1 Комунален отпад (количини и состав)

Комуналниот отпад (КО) е значајно застапен во вкупното количество отпад создаден во општината. КО го вклучува отпадот кој е собран од домаќинствата, отпадот собран при одржувањето на јавната хигиена, отпадот од парковите, комерцијалните субјекти, институциите, како и отпадот создаден во индустријата, а е сличен на отпадот од домаќинствата. Мал дел од комуналниот отпад е опасен: малите преносливи батерии кои содржат тешки метали и киселини, пакувања со остатоци од бои, разредувачи, киселини, алкалии, површинско активни материји, инсектициди и сл.

За потребите на Планот, при проценка на создадените количества, користени се податоците од Националниот план за управување со отпадот во Република Македонија (2009-2015) т.е. 0,253 kg/жител/годишно за руралниот дел и 0,313 kg/жител/годишно за урбаниот дел на Општината (проценка за 2005-та година) и проценка на раст на создавање на КО од 1.5% (НПУО предвидува стапка на раст на создавање на КО од 1.7%, но ова предвидување е правено пред рецесијата т.е. при повисоки стапки на пораст на БДП од оној кој е наметнат со рецесијата, па од овие причини е сметано на стапка на раст од 1.5%).

Согласно овие проценки, во 2009-та година, во Општината се создава околу 13.060t/година комунален отпад, од кои околу 10.200t во урбаниот дел и 2.860t, во руралниот дел. Во летниот период, секако дека се создава дополнително количество комунален отпад од корисниците на викендичките.

Количествата на главните состојки на комуналниот отпад, прикажани во Табела 1 се пресметани врз основа на просечниот состав на комуналниот отпад утврден за РМ за 2005-та година со Националниот План.

Таб.1 Состав на комунален отпад по видови и нивна застапеност

Шифра од листата на видови отпад	Вид на отпад	Количина (t/година)	Застапеност (%)
20 01 /20 02	Биоразградлив отпад	3396	26.0
20 01 38	Дрво	353	2.7
20 01 01	Хартија и картон	1554	11.9
20 01 39	Пластика	1254	9.6
20 01 02	Стакло	457	3.5
20 01 11	Текстил	379	2.9
20 01 40	Метали	340	2.6
15 01 05	Мешовито пакување	287	2.2
	Друг отпад(комплексни производи, инертен материјал, други категории)	979	7.5
20 01	Опасен отпад	26	0.2
20 01/02/03	Фини мешани честички (< 10 mm)	4035	30.9
	Вкупно КО	13060	100

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за Локална Самоуправа (Службен Весник на РМ бр.5 /02) и член 24 став 1 точка 3 од Статутот на Општина Ѓорче Петров (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров бр.5/2006), Градоначалникот на Општина Ѓорче Петров донесе

РЕШЕНИЕ

За објавување на Одлука за утврдување на потреба за изработка на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 1.16 од ДУП за Крајбрежен појас, локалитет Спортски терени, Ѓорче Петров, со намена домување во станбени згради, заради усогласување на параметрите за градење

Се објавува Одлуката за утврдување на потреба за изработка на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 1.16 од ДУП за Крајбрежен појас, локалитет Спортски терени, Ѓорче Петров, со намена домување во станбени згради, заради усогласување на параметрите за градење, што Советот на Општина Ѓорче Петров ја донесе на Дваесетивтората Седница на Советот на Општина Ѓорче Петров, одржана на ден 19.04.2010 година.

Број 08- 1158/5
од 20.04.2010 година
Скопје

**ГРАДОНАЧАЛНИК НА
ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ
Сокол Митровски с.р.**

Врз основа на член 16 став 1 точка 14 од Статутот на Општина „Ѓорче Петров“ („Службен гласник на Град Скопје“ бр 5/2006) и член 50а од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Р.Македонија“ број 51/05,137/07 и 91/09), Советот на Општина Ѓорче Петров на 22-та седница одржана на 19.04.2010 година, донесе:

О Д Л У К А

за утврдување на потреба за изработка на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 1.15 од ДУП за Крајбрежен појас, локалитет Спортски терени, Ѓорче Петров, со намена домување во станбени згради, заради усогласување на параметрите за градење

Ч л е н 1

Со оваа Одлука се утврдува потреба за изработка на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 1.15 во Б1 од ДУП за Крајбрежен појас, локалитет Спортски терени, Ѓорче Петров, со намена домување во станбени згради, заради усогласување на параметрите за градење.

Ч л е н 2

Просторот за кој се утврдува потребата за изработка на локална урбанистичка планска документација, претставува оформена градежна парцела со намена домување во станбени згради, на која треба да се усогласат параметрите за градење.

Ч л е н 3

Параметрите за градење (површина за градење и максимална висина на градба) ќе се усогласат според стандардите и нормативите за урбанистичко планирање.

Ч л е н 4

Составен дел на оваа одлука е графички прилог - извод од ГУП на град Скопје и извод од ДУП за крајбрежен појас, локалитет Спортски терени, УЗ Ѓорче Петров.

Ч л е н 5

Оваа Одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во *Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров*.

Број 07-1076/6
Од 19.04.2010 година
С к о п ј е

Совет на Општина Ѓорче Петров
ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Александар Стојкоски с.р.

Присуството на висок процент на биоразградливи состојки во комуналниот отпад е евидентно, т.е. околу 44.5 % (без дрво и хартија). Бидејќи фините честички (< 10 mm) содржат околу 60% биоразградливи органски материји па заедно со дрвото и хартијата, застапеноста на биоразградливите состојки достигнува ниво од 59-65%.

3.2 Комерцијален отпад

Комерцијалниот отпад воглавно ги содржи истите состојки како и комуналниот отпад од домаќинствата, но се создава од правни и физички лица при вршење на комерцијални, индустриски, занаетчиски, услужни, административни и слични дејности, па оттаму застапеноста на хартијата, картонот и лепенката-повеќеслоен картон (претежно отпад од пакувања) се застапени со многу повисок масен удел.

На територијата на Општината главни супермаркетги, кои создаваат најголеми количини комерцијален отпад се ТИНЕКС, СП Маркет, КАМ Маркет, ЦЕН-ПРОМ и Маркет ЖИТО.

Според Податоците на Националниот План за управување со отпад, просечната процентуална застапеност на комерцијалниот отпад во комуналниот изнесува 27%. Според тоа очекуваното количество комерцијален отпад кој се создава на територијата на Општината Ѓорче Петров, би изнесувал 2.750 т/година (пресметано врз база на количество КО од урбан дел каде воглавно се создава комерцијален отпад).

3.3 Индустриски отпад

Индустрискиот отпад се состои од сите видови отпад создадени во индустрите, како од самиот индустриски процес, така и од било кој друг извор во рамките/кругот на индустрискиот капацитет (исклучувајќи го комуналниот отпад). Индустрискиот отпад воглавно се јавува како неопасен отпад (сите видови отпад создадени во рамките/кругот на индустрискиот капацитет, кои не содржат како конституенти опасни супстанции, или кои содржат опасни супстанции под утврдените гранични концентрации) и како опасен отпад (видови опасен отпад наведени во Листата на видовите отпад и означени со ѕвездичка).

Во Општината активни се 11 индустриски капацитети и тоа: ф-ка Карпош, Адинг, Бетон, Маврово кои припаѓаат на градежната индустрија и А.Д. Алкалоид - Лафома, А.Д.Техносол и Галафарм како дел од хемиската и фармацевтската индустрија, ДРОГА Колинска, АЖУР- текстилна индустрија, МИМАКО ВУД - производство на мебел, Трпевски Пласт – производи од пластика, Глобус- месна индустрија.

Ниту еден од индустриските капацитети лоцирани во Општината не води дневна евиденција според образците кои се пропишани со Правилникот за формата и содржината на дневникот за евиденција за постапување со отпад, формата и содржината на формуларите за идентификација и транспорт на отпадот и формата и содржината на обрасците за годишни извештаи за постапување со отпад (Службен весник на РМ, 7/06) и не доставува годишни извештаи до Министерството за животна средина и просторно планирање, а при тоа нема добиено ниту една опомена од Министерството. Сепак, АД АДИНГ и АД АЛКАЛОИД (ЛАФОМА), водат педантна евиденција на образци кои самите ги составиле и кои се добра алатка за следење на постапувањето со создадениот отпад и превземање соодветни активности за селекција и рециклирање.

Од особен интерес за овој План се следните видови индустриски отпад:

- струготини од кроење и обработка на панел плочите на МИМАКО ВУД, кои имаат висока енергетска вредност,
- ситни влакненца од волна од производството на фирмата АЖУР, кои би можеле да бидат употребени како полнило за покривки, а кои се проблем за компанијата бидејќи ЈП "Комунална хигиена" не ги превзема,
- количината од околу 4 тони/година растителен отпад од одржување на зелените површини на АД АДИНГ, кој според класификацијата на Листата видови отпад (Службен весник на РМ) припаѓа на КО и всушност се отстранува на депонија "Дрисла" заедно со КО (оваа количина не е вкалкулирана во пресметките и проценките на овој План за создаден КО), и
- измелени чушки од афион после извршената екстракција на алкалоидите, од ЛАФОМА, кој е неопасен индустриски отпад, а се отстранува на "Дрисла" заедно со КО.

Последните два вида отпад се совршен материјал (еднороден и чист материјал) за компостирање (зелена и кафена компонента).

3.4 Специфични текови отпад

3.4.1 Земјоделски отпад

Земјоделскиот отпад е делумно регулиран со ЗУО, а делумно со законодавството во областа на земјоделството. Специфично, земјоделскиот отпад, во Општината Ѓорче Петров се создава во количини кои значајно ја оптоваруваат животната средина, а истовремено претставува извор на материјали кои можат да се преработуваат до вредни нови производи.

Во оваа група спаѓаат следните видови отпад:

- Животински нус-производи (измет, отпад од животински ткива-мрши и животински ткива)
- Отпад од растителни ткива (прачки од лозја и овошни насади, слама од житни и фуражни растенија, зелен отпад од градинарски култури)
- Агрохемиски отпад кој содржи опасни супстанции (пестициди со изминат рок, пакувања кои содржат остатоци од пестициди)

Животински нус-производи

Во Општина Ѓорче Петров, сточарството како земјоделска гранка е развиено во руралниот дел. Евидентирани се 7 живинарски фарми со вкупно 13.500 кокошки, 4 краварски фарми со 116 грла, 1 свињарска фарма со 75 места за маторици и 360 места за гоњење свињи (проектиран капацитет), како и три трла со овци со вкупно 1.380 овци.

Општината не располага со податоци за количеството отпад создаден од активностите на одгледување на добиток и живина. Дел од овој отпад делумно се искористува за нагубрување на почвата. Практиката за користење на животинскиот измет како ѓубриво не е пропратена со соодветна обука на фармерите за процесите на неговото компостирање и планирана (контролирана) примена на компостот на почвата.

Во Општината овој отпад се создава од колењето на домашните животни по индивидуалните домаќинства (ваков вид отпад од фармите не се создава бидејќи тие не вршат колење). Во моментот, недостасува соодветен систем за управување или законска рамка за ракување со отпад од животински ткива на национално ниво. Постоечката практика е да се закопуваат животинските ткива во дупки ископани во земјата на фармите, или да се фрлаат истите на селските "диви" депонии. Во двете ситуации, оваа активност се одвива на сосема неконтролиран начин, кој не е во согласност со санитарните стандарди. Во Македонија,

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за Локална Самоуправа (Службен Весник на РМ бр.5 /02) и член 24 став 1 точка 3 од Статутот на Општина Ѓорче Петров (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров бр.5/2006), Градоначалникот на Општина Ѓорче Петров донесе

РЕШЕНИЕ

За објавување на Одлука за утврдување на потреба за изработка на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 1.15 од ДУП за Крајбрежен појас, локалитет Спортски терени, Ѓорче Петров, со намена домување во станбени згради, заради усогласување на параметрите за градење

Се објавува Одлуката за утврдување на потреба за изработка на локална урбанистичка планска документација за уредување и користење на просторот во рамки на формирана градежна парцела 1.15 од ДУП за Крајбрежен појас, локалитет Спортски терени, Ѓорче Петров, со намена домување во станбени згради, заради усогласување на параметрите за градење, што Советот на Општина Ѓорче Петров ја донесе на Дваесетивтората Седница на Советот на Општина Ѓорче Петров, одржана на ден 19.04.2010 година.

**Број 08- 1158/4
од 20.04.2010 година
Скопје**

**ГРАДОНАЧАЛНИК НА
ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ
Сокол Митровски с.р.**

Врз основа на член 16 став 1 точка 7 од Статутот на Општина Ѓорче Петров (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров број 5/2006), Советот на Општина Ѓорче Петров на 22-та Седница одржана на ден 19.04.2010 година, донесе :

ЗАКЛУЧОК

За усвојување на Извештајот за реализација на Програмата за урбано планирање и Програмата за комунални дејности за 2009 година

1. Се усвојува Извештајот за реализација на Програмата за урбано планирање за 2009 година и Програмата за комунални дејности за 2009 година .
2. Заклучокот за усвојување на Извештајот ќе се објави во *Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров*.

Број 07-1076/5
од 19.04.2010 година
Скопје

Совет на Општина Ѓорче Петров
ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Александар Стојкоски с.р.

во моментот не постојат индустриски капацитети за производство на храна за миленичиња, капацитети за компостирање или анаеробна дигестија, одобрени локации за депонии или капацитети за согорување, кои може да се користат за соодветно отстранување на отпадот од животински ткива.

⚡ Отпад од растителни ткива

Во Општина Ѓорче Петров земјоделското земјиште изнесува 4.583ha, од кои 2.477ha се во приватна сопственост, а 2.106ha во државна сопственост. Од вкупното земјоделско земјиште најголем процент припаѓа на пасишта (48,48%) и на нивите (45,36%), односно вкупно 93,84%. Во нивите се одгледуваат житни, фуражни и индустриски култури, а останатите култури се прикажани во следнава табела:

Таб.2 Површини под обработливо земјоделско земјиште

Обработливо земјиште	Површина во хектари	Процентуална застапеност
Ниви	2.080,85	45,36%
Градинарски култури	16,89	0,37%
Овошни насади	70,22	1,53%
Лозје	166,79	3,64%
Ливади	28,81	0,62%
Пасишта	2.223,87	48,48%
Вкупно земјоделско земјиште	4.587	100%

Денес само на мал дел од обработливото земјиште се врши интензивно производство. Голем дел од земјоделските површини се напуштени како резултат на миграње на населението, но и како резултат на неорганизиран откуп, како и високата и нестабилна цена на нафтата. Бројот на различни овошки застапени во овоштарството е 29.988 садници.

Општината не располага со податоци за количеството отпад создаден од активностите. Овој отпад се создава во руралниот дел каде не е воспоставен систем на собирање на КО, па илегално се депонира во каналите за наводнување и речните корита на реките Вардар и Лепенец. Покрај тоа што е голема закана за квалитетот на животната средина, создава и други непријатности како развивање на непријатна миризба, потенцијален предизвикувач на полави, го отежнува наводнувањето и го нарушува естетскиот изглед на пределот.

⚡ Агрохемиски отпад кој содржи опасни супстанции

Агрохемискиот отпад е отпад кој содржи високо опасни супстанции и најчесто е преставен со контаминиран отпад од пакување на пестициди, инсектициди и други хемиски средства за заштита на земјоделските култури од штетници (воглавно пластични, картонски и метални пакувања). Општината Ѓорче Петров не располага со податоци за количината на овој вид отпад, кој најверојатно завршува на дивите депонии.

Што се однесува до потрошувачката на агрохемиските средства за заштита, според податоците добиени од анкетањето на земјоделските аптеки за потребите при изработка на ЛЕАП-от, на територијата на Општината се продаваат околу 250 kg хербициди, 600 kg инсектициди, 100 kg биоинсектициди и околу 20 t минерални ѓубрива.

3.4.2 Медицински отпад

Медицинскиот отпад (MeO) е отпадот создаден во здравствените институции (диспензери, болници, поликлиники, амбуланти, стоматолошки ординации, итн.). Овој отпад потекнува од искористените предмети и материјали како резултат на

дијагностицирање, медицински третман и превенција на заболувања кај луѓето и животните. Медицинскиот опасен отпад, според европската класификација се состои од категориите прикажани во Табела 3 и управувањето што се бара за наведените категории претпоставува посебен специфичен начин на постапување во медицинските центри (селекција, пакување, означување, времено складирање), третман и финално отстранување.

Таб.3 Категории медицински отпад

Шифра од Листата на видови отпад	Опис на видовите отпад
18 01 02	делови од телото и органи, вклучувајќи крвни кеси и крвни резерви (патолошки отпад)
18 01 03*	отпад чие собирање, транспорт и отстранување е предмет на специфични стандарди со цел спречување на инфекции (инфективен отпад)
18 01 06	хемикалии кои се состојат од или содржат опасни супстанции
18 01 07	други хемикалии
18 01 08*	цитотоксични и цитостатични лекови
18 01 09	други лекови
19 01 10	амалгамен отпад од стоматолошка заштита

Поголемите здравствени институции во рамките на општината се поликлиниката Ѓорче Петров, здравствениот дом Ѓорче Петров II и Геронтолошкиот завод 13 Ноември, дијагностичка лабораторија за биохемиски анализи на Фарма-хем Дијагностика како и специјализираната болница Сју Рајдер. Поликлиниката Ѓорче Петров, здравствениот дом Ѓорче Петров II и Геронтолошкиот завод 13 Ноември го одделуваат комуналниот од медицинскиот отпад и имаат склучено договор со ЈП Комунална хигиена за редовно подигање на медицинскиот отпад. Финалниот третман на собраниот медицински отпад е горење во специјална инсталација на депонијата Дрисла. Лековите и другите фармацевтски препарати со поминат рок се враќаат на производителите или веледрогериите.

Врз основа на ЛЕАП-от утврдено е дека количеството отпад (мешан комунален и медицински отпад) што го создаваат медицинските установи изнесува 195t/годишно. Според проценките, во Република Македонија на годишно ниво се создава околу 900 до 1000t опасен медицински отпад, кој претставува околу 15% од вкупниот отпад создаден во здравствените институции. Па, врз основа на оваа проценка би се очекувало здравствените институции во Општина Ѓорче Петров да создаваат приближно 30t опасен медицински отпад на годишно ниво.

3.4.3 Отпадни батерии и акумулатори

Вкупното количество на отпадни батерии и акумулатори (преносливи, автомобилски и индустриски) која се создава во Општината не е позната. Според Националниот План за управување со отпад, количеството на создадени отпадни автомобилски батерии и акумулатори изнесува 1500 t/година. Не постојат податоци како оваа количина е распределена на територијата на државата. Во Општината, како и на останатиот дел од државата, автомобилските акумулатори скоро во целост се собираат од индивидуалните собирачи и се продаваат на инсталациите за складирање (или евентуален третман). Преносливите батерии завршуваат на депонии и во природата, каде изложени на атмосферските влијанија значајно ги загадуваат подземните и површинските води со тешки метали (најчесто жива, кадмиум и олово), и така претставуваат закана по здравјето на луѓе и животната средина.

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за Локална Самоуправа (Службен Весник на РМ бр.5 /02) и член 24 став 1 точка 3 од Статутот на Општина Ѓорче Петров (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров бр.5/2006), Градоначалникот на Општина Ѓорче Петров донесе

РЕШЕНИЕ

За објавување на Заклучокот за усвојување на Извештајот за реализација на Програмата за урбано планирање за 2009 година и Програмата за комунални дејности за 2009 година

Се објавува Заклучокот за усвојување на Извештајот за реализација на Програмата за урбано планирање за 2009 година и Програмата за комунални дејности за 2009 година од месец 01/2009 година, што Советот на Општина Ѓорче Петров го донесе на Дваесетивтората Седница на Советот на Општина Ѓорче Петров, одржана на ден 19.04.2010 година.

Број 08- 1158/3
од 20.04.2010 година
Скопје

ГРАДОНАЧАЛНИК НА
ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ
Сокол Митровски с.р.

Решавање на проблемот со управувањето со отпадни масла	Комуникација со МЖСПП, ЗЕЛС и Град Скопје за воспоставување механизам за доделување на дел од средствата од буџетот на РМ собрани по основ на надоместок за ПЕТ шишиња, лименки и пакување од хартија-картон, според количини на овие видови отпад собрани на територија на Општината.	- Иницирање на интегрално решавање на проблемот на централно ниво - Приклучување кон интегралното решавање (условно)	Воспоставување на механизмот и наменското користење на средствата за потребите на системите за селективно собирање на отпад од пакувања (ПЕТ, лименки, картонско пакување) воспоставени во Општината и комуникација со МЖСПП и Град Скопје за адекватноста на системот во смисла на покривање на сите трошоци.	Општина Ѓорче Петров,СРРР	Општина Ѓорче Петров во соработка со Град Скопје, ЗЕЛС, СРРР, МЖСПП	2010	2010	/	/
--	--	---	--	---------------------------	---	------	------	---	---

Број 07-1076/4
Од 19.04.2010 година
Скопје

Совет на Општина Ѓорче Петров
ПРЕТСЕДАТЕЛ
Александар Стојкоски с.р.

3.4.4 Отпадни масла

Целосни податоци за создадените количини отпадни масла на локално ниво не постојат. Основни извори на отпадни масла се депото на ЈП * Градски сообраќај * и сервисите за одржување на возила.

3.4.5 Стари возила

Податоци за создадени количини стари возила на локално ниво не постојат.

3.4.6 Отпадна електрична и електронска опрема

Податоци за создадени количини од овој вид отпад не постојат ниту на национално, ниту на локално ниво. Отпадната електрична и електронска опрема се среќава главно како состојка на комуналниот отпад и се отстранува на депонијата Дрисла или на дивите депонии.

3.4.7 Отпадни гуми

Податоци за создаденото количество отпадни гуми на локално ниво не постојат. Отпадните гуми создадени на територијата на Општина Ѓорче Петров, се отстрануваат на депонијата Дрисла или на дивите депонии.

3.4.8 Старо “железо” (црни и обоени метали)

Отпадните црни и обоени метали и метални предмети, во праксата се подведуваат под називот “старо железо”, најверојатно затоа што железото е најзастапената компонента. Интензитетот на создавање на овој вид отпад на национално ниво е проценета како 40-45 kg/жител, па очекуваната количина создадени отпадни црни метали во Општината Ѓорче Петров би била околу 1.670-1.870 t/година.

3.4.9 Градежен отпад и шут

Најзастапениот инертен отпад, градежниот шут потекнува од активностите на градење на објекти/згради и градежна инфраструктура, целосно или делумно рушење и реконструкција на објекти/згради и градежна инфраструктура, одржување на патна мрежа и сл. Овој отпад обично се состои од: бетон, плочки, арматура, асфалтно поплочување, асфалтен покривен материјал, дрвена граѓа, гипсени плочи, камен, земја и ситни остатоци. Иако главнината на отпадот е инертна, овој отпад може да содржи и состојки од опасен отпад (азбест, ПВЦ, третирано дрво со средства за заштита, олово, жива, бои, флуоресцентни цевки и сл.), за што постојната пракса како на национално, така и на локално ниво не обрнува доволно внимание.

Создавањето на овој вид отпад во голема мера зависи од градежните активности како во јавниот така и во приватниот сектор. Според НПУО (2009-2015), се претпоставува дека количеството за Република Македонија (проценка направена според искуствата од другите земји) изнесува 230-250 kg/жител/годишно. Имајќи го во предвид овој податок, би се очекувало дека на територијата на Општина Ѓорче Петров на годишно ниво се создаваат околу 10.000 t/ градежен шут.

3.5 База на податоци и статистика

Постојат оскудни податоци за создаден отпад по видови и количество на национално и на локално ниво. Податоците и нивната статистичка обработка се суштинска алатка за процесот на планирање на управувањето со отпадот, па поради тоа, при изработка на овој документ се користени податоците со кои располага Општината и податоци од НПУО, додека за податоците кои недостапуваат, се вршени проценки од страна на консултантскиот тим.

4. ПРЕВЕНЦИЈА НА ОТПАД

4.1 Иницијативи

Општината Ѓорче Петров, досега нема превземено иницијативи за превенција и минимизација на отпад.

5. СОБИРАЊЕ И ТРАНСПОРТИРАЊЕ НА ОТПАД

5.1 Комунален (вклучително и комерцијален) мешан отпад

Услугите за собирање и транспортирање на отпад во урбаниот дел на Општината целосно ги обезбедува Јавното Комунално Претпријатие " Комунална хигиена", додека за руралниот дел, оваа услуга во главно недостасува. Во мал обем, во руралниот дел, оваа услуга ја спроведуваат приватни лица, кои не поседуваат дозвола за вршење дејност "собирање и транспортирање на комунален отпад", издадена од МЖСПП, па согласно тоа не ја спроведуваат обврската, собраниот отпад да го транспортираат до депонијата "Дрисла". Сепак, најголем број од жителите од руралните делови на Општината, отпадот го фрлаат на диви депонии или лично го транспортираат до урбаните делови и таму го фрлаат во контејнерите кои ги обслужува ЈП "Комунална хигиена".

Во летниот период, проблемот создаден од одсуството на услугата во руралниот дел, дополнително се интензивира од викендичките, кои се лоцирани токму во руралниот дел на Општината.

ЈКП "Комунална хигиена" поседува дозвола за вршење дејност "собирање и транспортирање на комунален отпад", издадена од МЖСПП.

ЈКП " Комунална хигиена" има поставено 170 контејнери од 1,1 m³, 5312 канти од 120l и еден контејнер од 5 m³.

Според податоците на ЈКП "Комунална хигиена", на подрачјето на Општина Ѓорче Петров, од стопанските субјекти се подигаат вкупно 72 контејнери од 5m³ и од 7m³.

Во Табела 4 се дадени податоците за опфатеноста на населението со услугата за собирање и транспортирање на комунален отпад.

Табела 4: Податоци за ниво на услугата собирање и транспортирање на комунален отпад

Вкупен број жители во Општината (според попис од 2002)	41.634
Вкупен број на услужени жители	30.827
Ниво на опфатеност на населението со услугата (%)	74%
Вкупен број жители во урбаниот дел	30.827
Ниво на опфатеност со услугата на населението од урбаниот дел (%)	100%
Вкупен број жители во руралниот дел	13.850
Ниво на опфатеност со услугата на населението од руралниот дел (%)	0%
Вкупен број на населени места	12
Вкупен број на услужени населени места	5
Број на урбани населени места	5
Број на услужени урбани населени места	5
Број на рурални населени места	7
Број на услужени рурални населени места	0

5.2 Селективно собирање на отпад

Почнувајќи од 2008 година, во урбаниот дел на Општината Ѓорче Петров, селективното собирање на ПЕТ амбалажата се спроведува од ЈКП " Комунална хигиена", како замена на активност на индивидуалните собирачи, кои

Оценување на спроведувањето со користење на предложените индикатори	Мерење на постигнатите резултати	Комисија на Совет на Ѓорче Петров за комунални работи и животна средина	2010	/	
Изготвување на годишни извештаи за спроведување на планот	Изготвување на годишни извештаи - Усојување на извештаите од Советот - Корекција на Планот (доколку е потребно) и изработка на годишни програми	Општина Ѓорче Петров Општина Ѓорче Петров (ЈП, приватен оператор и надлежните комисији на Советот)	2010 2010	/ /	СС

ОБЛАСТ: КОРЕКЦИЈА НА ЛОКАЛНИ ПРОПИСИ (условно, во зависност од избраното решение за собирање и транспортирање на КО)

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Измена и дополнување на постоечката локална регулатива	<ul style="list-style-type: none"> Ревизија на постоечката регулатива Изработка на нови локални прописи согласно новото законодавство на РМ и препораките на Планот; Усојување на изменетата регулатива од Советот Спроведување на регулативата 	Општина Ѓорче Петров, Град Скопје	2010	/	/

ОБЛАСТ: ИНИЦИЈАТИВИ ЗА ПОКРЕНУВАЊЕ АКТИВНОСТИ ОД СТРАНА НА МЖСПП

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Решавање на проблемот со управувањето со медицинскиот отпад	<ul style="list-style-type: none"> Поддршка на иницијативата на МЖСПП за централно (регионално) интегрирано управување со медицинскиот отпад 	Општина Ѓорче Петров, СРРР	2010	/	
Решавање на проблемот со управувањето со опасен индустриски отпад	<ul style="list-style-type: none"> Поддршка на иницијативата на МЖСПП за централно (регионално) интегрирано управување со опасен индустриски отпад 	Општина Ѓорче Петров, СРРР	2010	/	
Решавање на проблемот со управувањето со животински ткива	<ul style="list-style-type: none"> Поддршка на интегрално решавање на проблемот на централно ниво Приклучување кон интегрално решавање (условно) 	Општина Ѓорче Петров, СРРР	2010	/	
Решавање на проблемот со управувањето со отпадни гуми	<ul style="list-style-type: none"> Поддршка на интегрално решавање на проблемот на централно ниво Приклучување кон интегрално решавање (условно) 	Општина Ѓорче Петров, СРРР	2010	/	

летото)	<ul style="list-style-type: none"> - Едукација - Назначување на тренер за постирање по месните заедници, - Изработка на компостери од локален занаетчија - Поделба на компостерите на корисниците врз основа на изјава за доброволно вклучување и договор, - Промоција на резултатите 				10.000 EUR	СД
---------	--	--	--	--	------------	----

ОБЛАСТ: ДИВИ ДЕПОНИИ

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Затворање на дивите депонии	- Расчистување и ремедијација	Општина Ѓорче Петров	2010	50.000 EUR	СС, МЖСПП и СД
Воспоставување на соодветен мониторинг и систем на казнување	- Назначување на одговорно лице за УО во Општината - Изработка на план за редовен и повремен мониторинг - Спроведување на казнени мерки за прекршителите	Општина Ѓорче Петров	Прв квартал 2010	/	СС

ОБЛАСТ: МОНИТОРИНГ НА СПРОВЕДУВАЊЕ И АЖУРИРАЊЕ НА ПЛАНОТ

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Следење на спроведувањето на Планот (комисија за комунални работи и животна средина на Советот)	- Одржување работни состаноци, усвојување на извештаи и давање препораки	Општина Ѓорче Петров	2010	/	/
Формирање база на податоци	- Евидентирање на количините отпад по видови, податоци за корисниците на услугите, структурата по дејности, покриеност на теренот, наплата по групи корисници, искористеност на контејнерите во урбаниот дел, и сл. - Одржување на базата (обработка на податоци и ажурирање)	Општина Ѓорче Петров и приватен оператор	2010	500 EUR	СС

доведувајќи го во опасност своето здравје, претходно ги собираа ПЕТ шишињата од контејнерите на мешан КО и обезбедуваа сретства за егзистенција. Системот е ефикасен, но секако превземањето на дејноста од индивидуалните собирачи претставува нелојална конкуренција и е причина за влошување на социјалната состојба на индивидуалните собирачи (кои по правило припаѓаат на социјално загрозуениот општествен слој). Некои училишта имаат добиено контејнери за селективно собирање на ПЕТ шишиња. Училиштата успешно ја вршеле оваа активност и обезбедувале сретства со кои набавиле современи помагала за изведување на наставата, но од вториот квартал на 2009-та година, имаат проблем со откупот на овој материјал.

Селективното собирање на отпаден картон и лепенка, сеуште се спроведува од индивидуалните собирачи (само кога фирмата АД КОМУНА ги откупува по цена која донекаде го покрива нивниот макотрпен труд). Поголемите супермаркети, селективно собраниот картон и лепенка, го препуштаат на индивидуалните собирачи, а кога тие не се мотивирани од откупните цени на АД КОМУНА, се приморани сами да ја пакуваат лепенката и да ја транспортираат со свое возило до АД КОМУНА. Оваа ситуација за нив е тешко одржлива со оглед на обврската за спроведување на НАССР системот, кој за комбинирање на основната дејност со дејноста пакување, собирање и транспортирање на отпадната лепенка, ќе имаат доста високи дополнителни трошоци. Другите видови отпадна хартија воопшто не се селектираат.

Отпадните лименки не се собираат селективно, иако во принцип овој материјал секогаш има добра откупна цена.

Општината нема организирано шеми за одвојување на опасните состојки на комуналниот отпад.

Мобилните шеми за собирање габаритен отпад се воспоставени во урбаниот дел од страна на ЈКП " Комунална хигиена", но не се користат помасовно од жителите, можеби бидејќи не се доволно промовирани.

На локално и национално ниво не постои организирано собирање на стари искористени возила. Сепак, остатоците од старите возила обично се собираат од страна на неформалниот сектор (индивидуални собирачи) и се праработуваат за искористување на резервните делови или како стари метали. Истотака, Општината врши повремено собирање на старите возила. Така, во 2008 година биле собрани 64 стари возила и истите биле подигнати.

Со веќе воспоставениот систем за постапување со старите метали тие, со посредство на индивидуалните собирачи или директно, се собираат од членовите на Здружението на собирачи "Македонска суровина" (кое брои повеќе од 80 членови) кои ги извезуваат или ги продаваат на железарницата во Скопје ("МАКСТИЛ"). Постапувањето со "старото железо" е стабилен и профитабилен бизнис, па се очекува дека во Општината на долг рок нема да се појави проблем со овој вид отпад. Досега во Општината се регистрирани 4 складишта за старо железо. Три од овие складишта поседуваат дозвола од МЖСПП за складирање на ваков вид отпад, додека едното складиште е нелегализирано.

Градежниот шут се собира и транспортира од создавачите или заедно со комуналниот отпад како мешан комунален отпад.

6. ПЕРЕРАБОТКА (РЕЦИКЛИРАЊЕ/КОМПОСТИРАЊЕ) НА ОТПАД

Во Општината не постојат инсталации за рециклирање на било каков вид отпад. Селективно собраниите видови отпад (ПЕТ шишиња, хартија, старо железо) се упатуваат кај рециклатори надвор од Општината.

7. ОТСТРАНУВАЊЕ НА ОТПАД

7.1 Депонирање и горење

Собраниот комунален отпад од урбаниот дел на Општината Ѓорче Петров се депонира на депонија “Дрисла”.

Општина Ѓорче Петров моментално не располага со депонија за инертен отпад - градежен шут. Градежниот шут се депонира заедно со комуналниот отпад или на диви депонии.

Медицинскиот отпад одвоено се собира од ЈКП “Комунална хигиена” и се гори во инсталацијата за горење на депонијата “Дрисла”.

7.2 Диви депонии

Секоја година, согласно Програмата на Општината се вршат пролетни и есенски акции за чистење на диви депонии. Во изминатите четири години се собрани околу 250 000m³ материјал. Акциите воглавно се спроведувани од групата од 25 социјални случаи. Во Табелата 5 е дадена листа на поголемите диви депонии во Општината кои и покрај расчистувањето, одново се формираат.

Табела.5 Попис и карактеристики на диви депонии

Ред бр.	Име на најблиското место каде е депонијата	Опис (дали е покрај река, покрај пат, на рамна површина, во дол итн)	Вид на отпад
1.	ул. “Социјалистичка Зора” - Ѓорче Петров – 2 депонии	Слободни неурбанизирани површини	комунален
2.	ул. “Исаија Маџовски” – Хром	Слободни неурбанизирани површини	комунален
3.	ул. “4-ти Јули” - кај Геријатрија, Ѓорче Петров – 2 депонии	Слободни неурбанизирани површини	комунален
4.	Ул: Арсени Јовков	Слободни неурбанизирани површини	комунален
4.	Патот спрема с.Кучково	Слободни неурбанизирани површини	комунален
4.	Крајбрежје на р. Лепенец	Покрај кориттото на реката	Комунален и инертен
5.	Крајбрежје на р. Вардар	Покрај кориттото на реката	Комунален и инертен

7.3 Жешки точки

На територијата на Општина Ѓорче Петров не се регистрирани типични “еколошки жаришта ” (жешки точки).

8. ФИНАНСИСКИ АСПЕКТИ НА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАДОТ

8.1 Извори на финансирање на јавната услуга

Како општина во состав на Град Скопје, финансирањето на управувањето со отпадот како јавна услуга во урбаниот дел на Општината Ѓорче Петров е централизирано и се обезбедува од средства на наплатени надоместоци за извршена услуга, буџет на град Скопје, донации и наплата на казни.

Надоместокот се наплаќа по цени изразени како МКД/m² поделно формирани за покриена површина и дворно место и за деловни субјекти. Преглед на надоместоците е даден во Табела 6.

Постојниот систем на надоместоци не го одразува на адекватен начин принципот „загадувачот плаќа”.

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
<p>Организирање акции за донирање проследени со кампањи</p> <p>Воспоставување на понуда и побарувачка на неискористени предмети</p>	<p>Организирање на акции по училиштата</p> <p>Организирање на општинска акција</p> <p>Формирање и одржување на web апликација.</p>	Општина Ѓорче Петров, НВО-и	2010 еднаш-два пати годишно	2.000 ЕУР	СС, МЖСПП и СД
<p>Реализација на јавна кампања за потребата од селективно собирање и рециклирање</p>	<p>Изработка на брошура за селективно собирање на рециклибилните материји и нивната вредност како секундарни суровини</p> <p>Изработка на информативни листови кои ќе се дистрибуираат со сметките за отпад</p> <p>Одржување на обука за наставен кадар на училишта и администрација</p> <p>Известувања на јавноста за реализираните активности</p>	Општина Ѓорче Петров во соработка со НВО-и и консултанти	2010	4.000 ЕУР	СС, МЖСПП и СД

ОБЛАСТ: ОРГАНИЗИРАН СИСТЕМ ЗА СЕЛЕКТИВНО СОБИРАЊЕ И ТРЕТМАН
(ПЕТ шишиња, хартија, хартон, лименки, преносливи батерии-условно)

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
<p>Воведување на компостирање од мал обем во основните училиштата од урбаниот дел кои не се опфатени со пилот проектот од 2009</p> <p>Воведување на домашно (индивидуално) компостирање (вклучително и викенд куќите во текот на</p>	<p>Изработка на систем компостери</p> <p>Отпочнување со компостирање</p> <p>Промоција на резултатите</p> <p>Јавна кампања за прифаќање од домаќинствата (демонстрирање на производ и постапка) и дисциплинација на прирачници за компостирање</p> <p>Анкетирање на домаќинствата за доброволно приклучување</p>	Општина Ѓорче Петров/училишта	2010	2.000 ЕУР	СС, МЖСПП и СД

ОБЛАСТ: ПРЕРАБОТКА НА БИОРАЗГРАДЛИВ ОТПАД (КОМПОСТИРАЊЕ)

ОБЛАСТ: ИНТЕРВЕНЦИЈА ВО ПОСТОЈНИОТ СИСТЕМ ЗА СОБИРАЊЕ (БЕЗ СЕЛЕКЦИЈА) ВО РУРАЛНИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА И ДЕПОНИРАЊЕ НА ИНЕРТЕН ОТПАД (ГРАДЕЖЕН ШУТ) НА НИВО НА ЦЕЛА ОПШТИНА

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Одредување на одговорна институција за проширување на услугата за собирање и транспортирање на отпад во руралните населени места	- Избор на најповолен понудувач за концесија	Општина Ѓорче Петров	2010	/	/
Разработка на шеми за собирање и транспортирање на КО по месни заедници во рурален дел	- Утврдување на маршрути и динамика на собирање (фреквенција, големина на садови-канти). - Набавка на канти за отпадоци во руралните населени места и корпи за отпадоци. - Распределување на канти по домаќинствата (120) и корпи за отпадоци/ канти за локациите каде има поголема мобилност на население (училишта, продавници, автобуски постројки и др). - Консултации со соседни општини и Град Скопје. - Утврдување на локација;	Општина Ѓорче Петров и приватен оператор	2010 (околу 600 домаќинства)	20.000 ЕУР/година	- За сопствено ЈП или ЈП КХС - СС или средства од Град Скопје кои ќе се вратат од корисниците во тек на една година/центра-лен буџет/ донатори. - За ЈПП - средствата ги обезбедува приватниот партнер, кој ќе ја утврди и отплатата (скрмен трошок во цената)
Покренување иницијатива за основање на претоварна станица за градежен шут (може да се основа и како заедничка со некоја од соседните општини)	-	Општина Ѓорче Петров со соседни општини и Град Скопје	2010	/	/

ОБЛАСТ: ПРЕВЕНЦИЈА НА ОТПАД

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Информирање и едукација	- Одржување на обуки за наставен кадар на училишта, администрација, институции и членови на ЗГ	Општина Ѓорче Петров, НВО-и	2010	1.000 ЕУР	СС, МЖСПП и СД

Таб. 6 Надоместоци за услуга собирање, транспортирање и депонирање на КО во урбаниот дел на Општина Ѓорче Петров (воспоставени на ниво на Град Скопје)

Категорија на корисници	Цена за покриена површина (МКД/м ²)	Цена за дворно место (МКД/м ²)
Домаќинства во урбан дел	2,85	0,6
Деловни субјекти	(се склучуваат интерни договори помеѓу ЈП КХС и деловните субјекти)	

8.1 Јавно-приватно партнерство (ЈПП)

Во Општината Ѓорче Петров досега не е реализирано ЈПП.

8.2 Приватен сектор

Во Општина Ѓорче Петров, освен во делот на селективното собирање и складирање на црни и обоени метали, приватниот сектор не е застапен.

8.3 Донации

Општината и НВО секторот, имаат реализирано проекти во областа управување со отпадот подржани со сретства на меѓународни донатори (UNDP, USAID, GTZ, SIDA).

9. СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ НА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАДОТ

9.1 Социјална состојба

Стапката на невработеност во Општината Ѓорче Петров во 2009-та година е 26,9%, но загрижувачки е податокот што од оваа стапка, 60,7% припаѓаат на возраст од 15-24 години.

Од 2004-та година, во Општината е формирана група од социјални случаи (чиј број варира, а кој во 2008/прва половина на 2009-та, изнесувал 35 кои помагаат во одржувањето на јавната хигиена.

Општината исплаќа надомест од 6,000 денари/месец на социјално загрозените семејства. За возврат, работоспособните членови на семејствата се ангажираат за општокорисна работа во Општината, која вклучува и активности од подрачјето на одржување на јавната хигиена.

9.2 Индивидуални собирачи (неформален сектор)

Во Општината имаше изразена активност на индивидуални собирачи (собирање на ПЕТ шишиња, картони и др. од контејнери и диви депонии), кои со тоа инвентивно создадоа извор на сретства за егзистенција. Неодамнешната иницијатива на ЈКП "Комунална хигиена" за собирање на ПЕТ шишиња во урбаниот дел на Општината одзеде дел од "бизнисот" на индивидуалните собирачи. Од почетокот на 2009-та, АД КОМУНА ја намали за повеќе од 50% откупната цена на отпадната хартија, што ја намали и активноста на индивидуалните собирачи.

10. НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ И ЗАИНТЕРЕСИРАНИ СТРАНИ

10.1 Национално ниво

Институции надлежни за управувањето со отпад се следните:

- Министерство за животна средина и просторно планирање
- Управувањето со отпад е опфатено во следниве сектори:

- Сектор за Европска Унија (со 4 одделенија за: усогласување со правото на ЕУ: координација, мониторинг и евалуација на процесот на европска интеграција; стандарди; надзор над законитоста на работата на ЕЛС и управни работи),
- Сектор за соработка и проектна координација (со 3 одделенија за: билатерална соработка; мултилатерална соработка; соработка со ЕУ),
- Сектор за одржлив развој и инвестиции (со 3 одделенија: стратешко планирање; подготовка на проекти; инвестиции),
- Сектор за просторно планирање (изработување, донесување и спроведување на просторен план и урбанистички планови) со цел да се обезбеди уредување и хармонизација на просторот, како и заштита и унапредување на животната средина и природата
- Македонски информативен центар (со 3 одделенија: аналитика и известување; катастри и моделирање; информатички технологии),
- Управа за животна средина со 4 сектори од кои 2 се тесно поврзани со управувањето со отпадот и тоа: Сектор за животна средина (со 4 одделенија за: оцена на влијание врз животната средина; отпад и почва; лабораторија; документирање) и Сектор за индустриско загадување и управување со ризик (со 4 одделенија: ИСКЗ, хемикалии и индустриски несреќи, управување со ризик и атмосфера; мониторинг),
- Државен инспекторат за животна средина - спроведување/инспекција (врши инспекциски надзор над примената на техничко-технолошките мерки за заштита на воздухот, водата, земјиштето, флората и фауната од деградирање и загадување; заштита на гео и биодиверзитет, посебно природното богатство како: Национални паркови, споменици на природата, парк шуми, орнитолошки резервати и други заштитени подрачја)
- Канцеларија за комуникација со јавноста - јавен сервис кој обезбедува лесна достапност до информации од областа на животната средина
- Служба за Просторен Информативен Систем - чија надлежност се Просторни Информациони Системи, Картографија, Далечинска детекција и дигитална фотограмetriја, а исто така и системска поддршка

➤ *Министерство за здравство*

Според Законот за управување со отпад, Министерот за животна средина и просторно планирање и Министерот за здравство заеднички ги регулираат правилата за ракување со MeO, како селектирањето, пакување/обележување, третман, транспорт и депонирање/горење /согорување на медицинскиот отпад. Обврските за надзор на управувањето со медицинскиот отпад се поделени помеѓу Санитарниот инспекторат и Инспекторатот за животна средина, но сеиште не се јасно разграничени. МЗ истотака е одговорно и за регулирање на управувањето со отрови.

➤ *Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство*

МЗШВ е одговорно за ветеринарна здравствена заштита (пр. третман на животинскиот отпад), и заштита на растенијата (пр. контрола на увозот и употребата на пестициди). Државниот Земјоделски Инспекторат е одговорен за стандардите кои се применуваат во земјоделскиот сектор и (индиректно) одговорен за инспекција на ракувањето и депонирањето на животинскиот отпад и отпадот од пестициди.

➤ *Министерство за транспорт и врски*

ВОВЕД

Согласно Законот за управување со отпад (член 19) (Сл.весник на РМ бр.68/04) за спроведување на своите Планови за управување со отпад, општините и Градот Скопје изготвуваат годишни програми. Законот пропишува дека овие Програми треба да бидат во согласност со Планот за управување со отпадот на Република Македонија и Планот за управување со отпад на Градот Скопје како и со Програмите за управување со отпадот кои ги донесува органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

Со овие Програми треба да се определат изворите на финансирање на мерките и активностите, како и инструментите за спроведување на програмите за управување со отпадот.

Законот пропишува (чл. 23, став 2 и 3), дека градоначалникот на Општина Ѓорче Петров е должен секоја година до органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина да доставува извештај за спроведување на програмата за управување со отпад за која претходно е добиена согласност од советот на Општина Ѓорче Петров, најдоцна до 28-ми февруари во тековната година за програмата од претходната година.

Оваа Програма е изработена согласно барањата на Законот за управување со отпадот (Сл.весник на РМ бр.68/04) и Закон за изменување и дополнување на законот за управување со отпад (Сл.весник на РМ бр. 143/08, 102/08 и 107/07), со тоа што претежно се користени препораките на НЕАП 2 (Национален еколошки акционен план), Стратегијата за управување со отпад на Република Македонија (2008-2020) и Националниот план за управување со отпад (2009-2015) .

КРАТЕНКИ

ЗЕЛС	Заедница на единиците на локалната самоуправа
ЗГ	Здружение на граѓани
ЈКП	Јавно комунално претпријатие
ЈП	Јавно претпријатие
ЈПП	Јавно приватно партнерство
КО	Комунален отпад
ЛК	Локален комитет
ЛС	Локална самоуправа
МЗ	Месна заедница
МЖСПП	Министерство за животна средина и просторно планирање
НЕАП 2	Национален еколошки акционен план 2 (2006-2012)
НВО	Невладина организација
ПЕТ	Полиетилен терефталат
РМ	Република Македонија
СС	Сопствени средства
СД	Средства од донатори
СРРР	Совет за рамномерен регионален развој

Според Законот за управување со отпад, МТВ, во соработка со МЖСПП, ги одредува поблиску минималните технички барања за лиценцирање на собирачи / транспортери на отпад. Државниот Комунален Инспекторат останува одговорен за мониторинг и инспекција на Јавните Комунални Претпријатија (во согласност со Законот за Комунални дејности). Инспекцијата на општинските депонии е во надлежност на Инспекторатот за животна средина. Издавањето на градежни дозволи за сите нови инфраструктурни инсталации, вклучувајќи ги и логистиката/ инфраструктурите за УО, е одговорност на МТВ. Управувањето со отпадот од градење и рушење (градежниот шут) го регулираат заеднички МЖСПП и МТВ.

➤ *Министерство за финансии*

Царина, како одделение на МФ, е одговорна за мониторинг на увезените опасни добра. МФ е одговорно за алокација/доделување на годишни буџети за Министерствата, вклучувајќи го и МЖСПП. МФ врши мониторинг на трошењето на буџетот за Програмата за инвестирање во животна средина. МФ обезбедува кофинансирање за проекти со меѓународна финансиска поддршка (грантови, заеми, итн.). МФ е одговорно за алокација/доделување на буџети за општините. МФ е одговорно за финално одобрување на нивото на надоместоците за отпад, предложени од страна на општините.

➤ *Министерство за економија*

Одговорностите за историското индустриско загадување ("жаришта") заеднички да ги регулираат МЖСПП и МЕ. Секторот за индустрија и структурни реформи на МЕ има обврска да се консултира со МЖСПП по однос на прашањата и одговорностите од областа на животната средина приватизацијата на претпријатијата.

➤ *Министерство за локална самоуправа*

МЛС е одговорно за мониторинг на процесот на децентрализација на општините. Во однос на меѓуопштинската соработка, МЛС има надлежности кои се однесуваат на воспоставувањето на регионалните администрации (НУТС регионални единици), па оттука и на воспоставувањето на регионалните системи за УО.

10.2 Локално ниво

Општината е одговорна за:

- Организирање на собирањето, транспортот и депонирањето на комуналниот отпад и друг вид неопасен отпад (во случајот, преку Град Скопје) и инертен отпад-воглавно градежен шут;
- Надзор на сите операции во постапувањето со комуналниот отпад и друг вид неопасен отпад и инертен отпад-градежен шут;
- Определување на локациите на инсталациите за постапување со отпад;
- Донесување на локални прописи за управување со отпад;
- Финансирање и надзор врз затворањето на "дивите" депонии и престанок со работа на инсталациите за постапување со отпад и
- Учество во регионални проекти (вклучувајќи и поделба на трошоците).

10.3 Професионални здруженија

- Заедницата на Единиците на локалната самоуправа (ЗЕЛС) е асоцијација сочинета од сите општини, која ги покрива/разгледува прашањата во однос на општинските функции, преговори со владата за финансирање на општините, подготовка на законодавни акти, консултации, итн.

- Асоцијацијата “Македонска Суровина” како главна цел има промовирање на повторната употреба и повторното враќање на отпадот во производните циклуси. Тоа е орган за поддршка кој ги претставува интересите на над 80 приватни компании вклучени во секторот собирање, третман и складирање на отпад за преработка. Асоцијацијата исто така ги поддржува своите членови со гарантирање на цените и наоѓање на пазари/пласман за отпадот кој се упатува на преработка/рециклирање.

10.4 Невладин сектор

На територијата на Општината регистрирани се поголем број на здруженија на граѓани и НВО-и, од кои во областа на животна средина дејствуваат: ЕКО ТИМ, ПРЕВЕНЦИЈА, МАРКО КУЛТ, ФЛОРОЗОН и ЦИР (Центар за Институционален развој). Најчести донатори за НВО секторот се: UNDP, USAID, GTZ и други.

11. ЈАВНА СВЕСТ И КОМУНИКАЦИЈА СО ЈАВНОСТА

11.1 Проекти

Во Општината се реализирани низа акции поврзани со расчистување на дивите депонии, уредување на површините и поставување на информативни табли, организирање на јавни манифестации, а се со цел подигање на јавната свест и комуникација со јавноста во врска со животната средина. Во рамките на проектот за изработка на ЛЕАП за општината направени се анкети, јавни расправи и округли маси. Сите овие акции се спроведени со директно вклучување на локалното население.

11.2 Web страна на општината

Општината Ѓорче Петров има воспоставено Web страна на која граѓаните можат да добијат информации од јавен карактер (www.opstinagpetrov.gov.mk), вклучително и информации од областа на животната средина. Покрај другото, на Web страната се поставуваат информации за реализираните акции кои се однесуваат на заштитата на животната средина, вклучително и управувањето со отпадот.

11.3 Медиуми

Жителите на Општината Ѓорче Петров имаат непречен пристап до целокупниот дневни и неделен печат што се издава во Република Македонија како и до електронските медиуми. Општината издава Службен гласник, преку кој жителите се информираат за сите одлуки на Советот.

Општина Ѓорче Петров

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД
ЗА ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ
за 2010 година**

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за Локална Самоуправа (Службен Весник на РМ бр.5 /02) и член 24 став 1 точка 3 од Статутот на Општина Ѓорче Петров (Службен Гласник на Општина Ѓорче Петров бр.5/2006), Градоначалникот на Општина Ѓорче Петров донесе

РЕШЕНИЕ

За објавување на Програма за управување со отпад за Општина Ѓорче Петров за 2010 година

Се објавува Програмата за управување со отпад за Општина Ѓорче Петров за 2010 година, што Советот на Општина Ѓорче Петров ја донесе на Дваесетивтората Седница на Советот на Општина Ѓорче Петров, одржана на ден 19.04.2010 година.

Број 08- 1158/2
од 20.04.2010 година
Скопје

**ГРАДОНАЧАЛНИК НА
ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ**
Сокол Митровски с.р.

ДЕЛ III - ПРОЦЕНКА НА ИДНИТЕ СОСТОЈБИ

12. ОСНОВНО СЦЕНАРИО БЕЗ ПРИМЕНА НА МЕРКИТЕ ПРЕДВИДЕНИ ВО ПЛАНОТ

Основното сценарио се однесува на очекуваната состојба со отпадот во планскиот период доколку не се интервенира со активностите предвидени со Планот (промени во интензитетот на создавање на видовите отпад чие управување е надлежност на локалната самоуправа).

12.1 Комунален отпад (количини и состав)

Врз основа на податоците за бројот и структурата на населението според пописот од 2002 година направена е проценка за количините на отпад кој ќе се создава во Општината за планираниот период. Проценката е направена врз база на стандардна методологија која ги зема предвид на создавањето на отпадот како резултат на порастот на населението и растот на животниот стандард. Според НПУО (2009-2015) очекуваниот пораст на создавање на КО е 1,7% (стапка која е утврдена без ефектот на економската рецесија). За потребите на овој План, земајќи ја во предвид ситуацијата која ја наметна рецесијата, проценките се правени со стапка на раст на создавање на КО од 1,5%, па се очекува во 2013 година количеството на отпад кое ќе се созда во Општината во последната година на планскиот период (2013) да се зголеми за околу 800 t т.е. количината создаден КО во 2013-та година да изнесува 13 860 t. Доколку се превземат активности за превенција, повторна употреба, домашно компостирање и централизирано компостирање од мал обем, се проценува дека количините создаден отпад и отпад за депонирање ќе се намалат во голема мера, а секако во зависност од успешноста на спроведување на планираните мерки и активности. Се цени дека отпадот кој го создаваат корисниците на викендичките нема значајно да се зголеми во планскиот период.

12.2 Комерцијален отпад

Прогнозите за трендовите на создавање на комерцијален отпад се директно поврзани со економскиот и административен развој на Општината. Конкретно, за Општината Ѓорче Петров, зголемувањето на количеството комерцијален отпад ќе зависи од реализацијата на Стратегијата за ЛЕР (особено стратешката цел бр. 4 - Развој на туризот и угостителството).

12.3 Индустриски опасен и неопасен отпад

Создавањето на индустриски отпад има нагорен тренд со раст на бројот и големината на индустриските капацитети, а надолен тренд со воведување на современи технологии и системи за управување (ISO, EMAS). Конкретно, за Општината Ѓорче Петров, трендот во голема мера ќе зависи од реализацијата на Стратегијата за ЛЕР (особено стратешката цел бр. 2 - Привлекување на нови бизниси и инвестиции) и од степенот на воведување на современите системи на управување со производните процеси.

За Општината битни се количините на неопасниот индустриски отпад, бидејќи управувањето со опасниот отпад е во надлежност на централната власт.

12.4 Специфични текови отпад

12.4.1 Земјоделски отпад

Стратегијата за ЛЕР не предвидува зголемување на земјоделските активности, туку делумна преориентација кон органско (еко) земјоделство, па согласно тоа, не би се очекувало зголемување на создавањето на овој отпад.

Компостер во основното училиште „Јоаким Крчовски“, Волково

Компостер во основното училиште „Јоаким Крчовски“, Никиштани

КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА:

- Стратегија за управување со отпад (2008-2020)
- Национален еколошки акционен план 2 (2006-2012)
- Национален план за управување со отпад (2009-2015)
- ЛЕР за Општина Ѓорче Петров
- ЛЕАП за Општина Ѓорче Петров

Прилог 3.

Фотографии од компостери поставени во 4 основни училишта

Компостер во основното училиште „Тихомир Милошевски“, Ново село

12.4.2 Медицински отпад

Проценките за зголемувањето и постапувањето на овој вид отпад се задача која се решава на национално ниво.

12.4.3 Батерии и акумулатори, отпадни масла, искористени возила, искористена електрична и електронска опрема, искористени гуми, "старо железо" (црни и обоени метали)

Со предвидувањата на Стратегијата за ЛЕР за интензивен економскиот развој на Општината, надградба на инфраструктурата и модернизација на образованието, интензитетот на создавање на овие специјални текови отпад би бил во пораст (особено во вториот дел на планскиот период).

12.4.4 Градежен шут

Скоро сите стратешки цели на Стратегијата за ЛЕР предвидуваат интензивни градежни работи, што директно ќе влијае на нагорниот тренд на создавање градежен шут (отпад од градење, рушење и реконструкции).

ДЕЛ IV – ПЛАН ЗА УПРАВУВАЊЕТО СО ОТПАДОТ

*Контејнер за ПЕТ и хартија во основното училиште
„Димитар Беровски“*

Прилог 2.

Фотографии од компостери доделени на домаќинствата во с.Орман

Контејнер за ПЕТ и хартија во основното училиште „Јоаким Крчовски“, Волково

Контејнер за ПЕТ и хартија во основното училиште „Јоаким Крчовски“, Никитани

Планот се фокусира на активности со кои последиците од можните влошени состојби по прашањето на отпадот во планскиот период можат да се елиминираат, па и да се подобрат состојбите карактеристични за периодот пред изработката на Планот т.е. идентификувани за 2009-та година.

13. ПРЕВЕНЦИЈА НА ОТПАД

13.1 Информирање и едукација

Превенцијата на отпадот е суштински заснована врз нивото на информираност и едукација на населението за вредноста на отпадот и опасностите кои доаѓаат од него и неговата директна поврзаност со исцрпување на природните ресурси. Од овие причини, овој План предвидува користење на различни форми за едукација и информирање на одредени целни групи и тоа:

13.1.1 Едукација за превенција во училиштата (обука за две/три нивоа: I-во до IV-то одделение и V-то и VI-то одделение); обуката би се повторувала за секоја генерација која се вклучува во модулите и би била комплементарна со ЗЕЛЕН-иот ПАКЕТ реализиран од Канцеларијата на Регионалниот Центар за животна средина во Македонија наменет за учениците од VII и VIII одделение (предложената обука би овозможила опфаќање на помладите ученици и би обезбедила квантум предзнаења кои ќе помогнат во усвојување на материјата на ЗЕЛЕНИОТ ПАКЕТ).

13.1.2 Едукација за превенција во администрација и институции во Општина Ѓорче Петров (општина, месни заедници, суд, болница, и сл.) и

13.1.3 Едукација на членовите на Здруженијата на граѓани активни во различни области (не исклучиво врзано со здруженија на граѓани активни во областа на животната средина).

13.2 Акции за донирање

На акциите за донирање на различни добра обично им се дава социјален карактер и намена. Но со овој План, покрај оваа карактеристика, на акциите за донирање ќе им се даде една нова димензија: јакнење на перцепцијата дека користењето на сеуште употребливото, иако веќе користено добро, е акт на волја да се помогне кон глобалните, националните и локалните напори во намалување на отпадот и поддршка на одржливиот развој. Од овие причини, овој План предвидува користење на различни форми донаторски активности на веќе користени добра, организирани од и за различни целни групи и тоа:

13.2.1 Донаторски акции во училиштата (придружени со забавни активности) за учебници и тетратки (последните денови на учебната година, или во термин предложен од наставниот кадар) и

13.2.2 Донаторски акции на облека и предмети со мал габарит, организирани во соработка со ЗГ од Општината, на ниво на Општина (септември/октомври и/или мај/јуни); оваа активност би била интензивно поддржана со кампања за да се објасни новата димензија на овие активности (заштита на животната средина и природните ресурси). Од понудената облека, приоритетно ќе се одвои тоа што ќе биде погодно за групата која ќе работи на селективно собирање на ПЕТ шишиња, лименки и картон-лепенка(моделот е објаснет во поглавје 14.2.1).

13.3 Воспоставување на берза на искористени предмети преку интерактивен портал на Web страната на Општина Ѓорче Петров

Искуството на земјите кои постигнале добри резултати во превенција на отпадот регистрира активности со кои предметите кои за одреден создавач се

баласт т.е. потенцијален отпад со кој треба да се справи и да направи трошоци, да бидат искористени од субјекти за кои овие предмети се потреба. Оваа ефикасна мерка се спроведува со воспоставување алатка за меѓусебна директна комуникација на понудувачите и побарувачите на користени предмети. Врз база на оваа позитивна практика на развиените земји, се планира Општината Ѓорче Петров да вклучи на Web страната понуда на искористени предмети со потенцијал за повторна употреба/рециклирање (би се вклучил отпад од различни места на создавање: домашен, комерцијален, индустриски и сл).

14. СОБИРАЊЕ И ТРАНСПОРТИРАЊЕ НА ОТПАД

14.1 Комунален (вклучително и комерцијален) отпад

Планот не предвидува крупни интервенции во услугата "собирање и транспортирање" на мешан комунален отпад во урбаниот дел на Општината. Подобрувањата во урбаниот дел на Општината ќе бидат подобрувањата што ќе ги спроведува ЈКП "Комунална Хигиена" на територијата на Град Скопје која ја покрива со својата услуга. Секторот за Комунални дејности на Општината ќе биде во континуирана комуникација со одговорните во ЈКП "Комунална Хигиена" и Градот Скопје каде на интерактивен начин би се правеле подобрувања на постојниот систем. Во овој смисол, административците во Секторот за комунални работи, Секторот за животна средина и Инспекцијата на Општината **ќе вршат снимања на терен во урбаниот дел, со цел да се детектираат местата каде полнењето и празнењето на контејнерите не е синхронизирано (контејнери кои се преполнуваат и контејнери кои не се полнат целосно до празнењето)**, и овие информации на секои шест месеци (во летниот и зимскиот период), ќе ги комуницираат со надлежните од ЈКП "Комунална Хигиена".

Состојбата со спроведување на услугата "собирање и транспортирање" на мешан комунален отпад во руралниот дел на Општината наложува Планот да се фокусира на мерки за разрешување на проблемот во месните заедници Ново Село, Волково, Орман, Кучково, Никиштани, Кисела Јабука и Стопански двор. Разгледувани се следните алтернативни решенија:

1. ЈКП "Комунална Хигиена" да ги опфати со својата услуга овие населени места,
2. Општината да основа сопствено јавно претпријатие за "собирање и транспортирање" на мешан комунален отпад, и
3. Услугата да се организира како јавно-приватно партнерство со приватен оператор.

Алтернативата бр.1 значи одговорно спроведување на начелото "универзалност на услугата" како на Општината, така и на Град Скопје. Администрацијата на Општината мора итно да комуницира по ова прашање со Градот Скопје и ЈП КХС, и да обезбеди своја максимална помош и ангажман за да се дојде до брзо и квалитетно решение во интерес на жителите на руралните делови на Општината. Во оваа смисла, Општината ќе треба да предложи најпогодна локација за претоварна станица и евентуално да се ангажира физички и финансиски оваа станица да се изгради по современи стандарди.

Алтернативата бр.2 на прв поглед изгледа доста примамливо како спектакуларен самостоен придонес на општинската администрација кон квалитетот на живеење на населението, но една посериозна анализа секако ќе открие и значаен број сериозни слаби страни и закани кои можат зафатот да го квалификуваат како неуспешен. Овде првенствено од финансиска природа (набавка на

ПРИЛОЗИ

Прилог 1.

Фотографии од контејнери за селектирање на ПЕТ амбалажа и хартија поставени во 4 основни училишта

Контејнер за ПЕТ и хартија во основното училиште „Тихомир Милошевски“, Ново село

ОБЛАСТ: ИНИЦИЈАТИВИ ЗА ПОКРЕНУВАЊЕ АКТИВНОСТИ ОД СТРАНА НА МЖСПП

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Решавање на проблемот со управувањето со медицинскиот отпад	- Поддршка на иницијативата на МЖСПП за централно (регионално) интегрирано управување со медицинскиот отпад	Општина Ѓорче Петров, СРРР	Континуирано (2010-2014)	/	
Решавање на управувањето со опасен индустриски отпад	- Поддршка на иницијативата на МЖСПП за централно (регионално) интегрирано управување со опасен индустриски отпад	Општина Ѓорче Петров, СРРР	Континуирано (2010-2014)	/	
Решавање на проблемот со управувањето со отпадот од животински ткива	- Поддршка на интегрално решавање на проблемот на централно ниво - Приклучување кон интегралното решавање (условно)	Општина Ѓорче Петров, СРРР	Континуирано (2010-2014)	/	
Решавање на проблемот со управувањето со отпадни гуми	- Поддршка на интегрално решавање на проблемот на централно ниво - Приклучување кон интегралното решавање (условно)	Општина Ѓорче Петров, СРРР	Континуирано (2010-2014)	/	
Решавање на управувањето со отпадни масла	- Иницирање на интегрално решавање на проблемот на централно ниво - Приклучување кон интегралното решавање (условно)	Општина Ѓорче Петров, СРРР	Континуирано (2010-2014)	/	
Решавање на управувањето со отпадни масла	- Воспоставување на механизмот и наменското користење на средствата за потребите на системите за селективно собирање на отпад од пакувања (ПЕТ, лименки, картонско пакување) воспоставени во Општината и комуникација со МЖСПП и Град Скопје за адекватноста на системот во смисол на покривање на сите трошоци.	Општина Ѓорче Петров во соработка со Град Скопје, ЗЕЛС, СРРР, МЖСПП	2010/2011	/	

Број 07-1076/3
од 19.04.2010 година
Скопје

Совет на Општина Ѓорче Петров
ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Александар Стојкоски с.р.

механизација која е услов за добивање на дозвола за собирање и транспортирање од МЖСПП, организирање на тековно одржување, човечки ресурси, и секако повисоки фиксни трошоци од оние што ЈП КХС реално би ги имала за истиот обем на работа, што во краен случај би се одразило на цената на услугата).

Алтернативата бр.3 претставува најверојатно моментално најбрзо и за Општината наједноставно решение на проблемот (целокупната организација на системот ја превзема приватниот оператор), но ова решение секако во цената на услугата, покрај реалните трошоци мора да вклучи и профит на приватниот оператор кој паѓа на товар на корисниците. Приватните оператори обично на корисниците им обезбедуваат садови за собирање на отпадот, т.е. ги превземаат вложувањата во инвестициите за отпочнување со дејноста, но во краен случај овие инвестиции сепак ги отплаќаат корисниците на услугата. Освен тоа, приватните оператори бараат да склучат долгорочен договор со Општината (според досегашното искуство, минимум 15 години), па при склучување на договорите треба да се вклучат сите барања на веќе усвоеното, но и заштитни клаузули за прилагодување кон сеуште неусвоеното законодавство во областа на управувањето со отпадот (измени и дополни кои се диктирани од европското законодавство). Обично приватниот оператор не превзема обврска за наплата на услугата од корисниците, туку тоа го префрла на Општината, која доколку не го наплати од корисниците, ќе треба да го покрие од друг буџетски извор.

Сите варијанти имаат и некои заеднички јаки страни, слабости (трошоците за дел од инфраструктурата-садовите за собирање во сите алтернативи мора да паднат на терет на корисниците), можности (чиста животна средина, растеретување на системот во урбаниот дел на Општината) и закани (ниско ниво на наплата на услугата).

За сите три алтернативи, за мешаниот комунален отпад ќе се применува собирање по моделот "изнесување т.е. од врата до врата" бидејќи создавачите се исклучиво домаќинства кои живеат во индивидуални куќи или користат викендици, т.е. со канти (120 литри, за домаќинства и викендици кои спроведуваат домашно компостирање а евентуално 240 или 2x 120 литри за останатите).

Во текот на изработка на овој План, Општината Ѓорче Петров има донесено одлука за отпочнување на постапка за доделување на концесија (бр. 07-481/8 од 26.02.2009), која оди во прилог на избор на Алтернатива 3.

14.2 Селектирање на комунален отпад

Селектирањето на различни видови отпад се спроведува доколку селективно собраниот отпад може повторно да се употреби или преработи, како и за оние фракции кои претставуваат особен ризик за животната средина. Од овие причини во Планот се предвидува селективно собирање само на: стара хартија, картон-лепенка, ПЕТ шишиња, лименки и преносливи батерии (условно). Кон овие видови отпад, во подоцнежната фаза на планскиот период (или по планскиот период), доколку се идентифицираат добри пазарни услови, може да се додадат пакувања и од друг вид пластика (PE, LDPP, HDPP и сл.).

Кон крајот на спроведување на овој План, доколку бидат започнати активности на национално ниво за изградба на депонија за опасен отпад, Општината ќе воведо селективно собирање и на други (освен батерии) опасни видови отпад кои се составен дел на комуналниот отпад.

Шемата за селективно собирање на одбраните фракции на комуналниот отпад ќе се спроведува на следниот начин:

14.2.1 ПЕТ шишиња и лименки

Планот предвидува тестирање на ефикасноста на два модела, според карактеристиките и густината на населението:

- а) "изнесување" т.е. "од врата до врата" чија основна инфраструктура се:
- "СОБИРНИ ЦЕНТРИ" на поголем број локации во Општината кои ќе бидат во надлежност на Општината, и
 - "РЕЦИКЛАЖЕН ЦЕНТАР", кој ќе биде во надлежност на градот, т.е. ЈП КХС.
- б) "донесување" чија основна инфраструктура се:
- **заеднички контејнери** со минимална густина на контејнери од 1 контејнер/ 500 жители, поставени од ЈП КХС
 - "СОБИРНИ ЦЕНТРИ" (само за руралните делови) кои ќе бидат во надлежност на Општината и ќе го олеснат пристапот на возила на ЈП КХС во тешко достапните делови на руралните населби, и
 - "РЕЦИКЛАЖЕН ЦЕНТАР", кој ќе биде во надлежност на градот, т.е. ЈП КХС.

Планот предвидува двата модела да се тестираат и во руралниот и во урбаниот дел на Општината.

Локациите и бројот на **собирните центри** треба да ги утврди Општината при тоа водејќи сметка трасите по кои ќе се движат собирачите од домаќинствата до собирниот центар (или во руралните населби, од заедничките контејнери до собирните центри) да бидат безбедни за движење на трицикли или помали возила, да не го попречуваат сообраќајот и сл, но сепак да бидат на места од каде возилата на ЈП КХС лесно можат да ги превземат. Пристап до собирните центри ќе имаат само оние собирачи кои ќе ги обслужуваат т.е. клуч ќе поседуваат само собирачите и евентуално ЈП КХС (како ќе биде договорено и како праксата ќе покаже дека е најфункционално и сигурно за евидентирање на количествата превземени од ЈП КХС). Собирните центри да се дизајнираат и уредат во соработка со ЈП "Паркови и зеленило" така да бидат функционални делови на системот, но и украс на Општината.

Локацијата на **рециклажниот центар** треба да се утврди во соработка со Градот Скопје, така да ги задоволи потребите на Општината, а по можност и на некои околни населени места од други општини во состав на градот. За почеток може да се користи рециклажниот центар кој што е воспоставен од ЈП КХС на територијата на општина Карпош.

Овие модели ќе ги вклучат социјално загрозените структури, обезбедувајќи нивна лична заштита и хигиена и остварување на финансиски средства кои ќе ја подобрат нивната социјална состојба. Моделите ќе се тестираат во првата/втората година од планот и успешните модели ќе се прошируваат постепено на целата територија на Општината.

Општината може да контактира со поголемите "индиректни" создавачи на отпадни ПЕТ шишиња и лименки - производителите и увозниците на пијалаци, заради кофинансирање на воспоставувањето на **СОБИРНИТЕ ЦЕНТРИ** (ова би било исполнување на нивната обврска која ја поставува начелото "одговорност на производителот" и нивната волја за "добро корпоративно управување"). Со

мониторинг и систем казување	- Изработка на план за редовен и повремен мониторинг - Спроведување на казни мерки за прекршителите	Општина Горче Петров	Прв квартал 2010	/	СС
------------------------------	--	----------------------	------------------	---	----

ОБЛАСТ: МОНИТОРИНГ НА СПРОВЕДУВАЊЕ И АЖУРИРАЊЕ НА ПЛАНОТ

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Следење на спроведувањето на Планот (комисија за комунални работи и животна средина на Советот)	- Одржување работни состаноци, усвојување на извештаи и давање препораки	Општина Горче Петров	Континуирано (2010-2014)	/	/
Формирање база на податоци	- Евидентирање на количините отпад по видови, податоци за корисниците на услугите, структурата по дејности, покриеност на теренот, наплата по групи корисници, искористеност на контејнерите во урбаниот дел, и сл. - Одржување на базата (обработка на податоци и ажурирање)	Општина Горче Петров/ општинско ЈП/ ЈП Комунална хигиена	Континуирано (2010-2014)	4.000 ЕУР	СС
Оценување на спроведувањето со користење на предложените индикатори	- Мерење на постигнатите резултати	Комисија на Совет на Горче Петров за комунални работи и животна средина	Континуирано (2010-2014)	/	
Изготвување на годишни извештаи за спроведување	- Изготвување на годишни извештаи - Усвојување на извештаите од Советот	Општина Горче Петров	Континуирано (2010-2014)	/	
Ажурирање на планот	- Корекција на Планот(доколку е потребно) и изработка на годишни програми	Општина Горче Петров (Јп и надлежните комисији на Советот)	Континуирано (2009-2013)		СС

ОБЛАСТ: КОРЕКЦИЈА НА ЛОКАЛНИ ПРОПОСИ (условно, во зависност од избраното решение за собирање и транспортирање на КО)

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Измена и дополнување на постоечката локална регулатива	- Ревизија на постоечката регулатива - Изработка на нови локални прописи согласно новото законодавство на РМ и препораките на Планот; - Усвојување на изменетата регулатива од Советот - Спроведување на регулативата	Општина Горче Петров , Град Скопје	Континуирано	/	/

ОБЛАСТ: ПРЕРАБОТКА НА БИОРАЗГРАДЛИВ ОТПАД (КОМПСТИРАЊЕ)

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Воведување на компостирање од мал обем	<ul style="list-style-type: none"> - Изработка на системи компостери (10-20) - Набавка на дробилки за гранки - Отпочнување со компостирање - Промоција на резултатите - Јавна кампања за прифаќање од домаќинствата (демонстрирање на производ и постапка) и дисиминација на прирачници за компостирање - Анкетирање на домаќинствата за доброволно приклучување - Едукација - Назначување на тренер за компостирање по месните заедници, - Изработка на компостери од локален занаетчија - Поделба на компостерите на корисниците врз основа на изајава за доброволно вклучување и договор; - Промоција на резултатите 	Општина Ѓорче Петров / ЈП (социјалните случаи би го изведуваале компостирањето)	2010/2011	5.000 ЕУР	СС, МЖСПП и СД
Воведување на домашно (индивидуално) компостирање (вклучително и викенд куќите во текот на летото)	<ul style="list-style-type: none"> - Јавна кампања за прифаќање од домаќинствата (демонстрирање на производ и постапка) и дисиминација на прирачници за компостирање - Анкетирање на домаќинствата за доброволно приклучување - Едукација - Назначување на тренер за компостирање по месните заедници, - Изработка на компостери од локален занаетчија - Поделба на компостерите на корисниците врз основа на изајава за доброволно вклучување и договор; - Промоција на резултатите 	Општина Ѓорче Петров	Континуирано 2010-2014 (пилот-проект во МЗ Орман-2009)	15 000 ЕУР	СС, МЖСПП и СД

ОБЛАСТ: ПОСТАПУВАЊЕ СО СПЕЦИФИЧНИ ТЕКОВИ ОТПАД(стари возила, отпадни гуми и акумулатори)

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Воспоставување складште за стари возила (самостојно или во склоп на РЕЦИКЛИРАЧКИО Т ЦЕНТАР за ПЕТ, лименки и хартија)	<ul style="list-style-type: none"> - Обезбедување на градежна инфраструктура; - Постапка за добивање на дозвола за собирање, транспорт и складирање. 	Општина Ѓорче Петров, општинско ЈП	2010 - 2014	Градежна инфраструктура: 5 000 ЕУР	СС, МЖСПП, СД

ОБЛАСТ: ДИВИ ДЕПОНИИ

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Затворене на дивите депонии	<ul style="list-style-type: none"> - Расчистување и ремедијација 	Општина Ѓорче Петров,	Континуирано според препорачаните критериуми (2010 - 2014)		СС, МЖСПП и СД
Воспоставување на соодветен	<ul style="list-style-type: none"> - Назначување на одговорно лице за УО во Општината 				

оглед на социјалната компонента, се цени дека опремувањето на собирните центри и персоналот - собирачите, може лесно да обезбеди финансирање и преку донатори.

Моделите на системите за селективно собирање на ПЕТ шишиња, лименки и картон-лепенка не би требало да зависат од избраната алтернатива за собирање и транспортирање на мешан комунален отпад. Доколку се избере алтернатива 3, Планот препорачува селективното собирање на било која фракција на комуналниот отпад да остане во надлежност на Општината во соработка со ЈП КХС. Планот не препорачува селективното собирање да се препушти на приватен оператор или доколку пак се препушти, делот кој е предложен како надлежност на Општината, да се задржи. Ова од причина што за трошоците за инфраструктура најверојатно ќе можат да се обезбедат донации, а работното ангажирање на социјалните случаи е голем придонес за Општината (сметајќи на можност за обезбедување на сретства за финансирање на проекти кои ја подобруваат состојбата на социјалните случаи од домашни и странски извори).

Моделот "изнесување т.е. од врата до врата" би се тестираше во една рурална населба, а во урбаниот дел, на еден блок на згради (локација каде има погусто распоредени згради -висококатници). Моделот "донесување" би се тестираше во урбаниот дел, на еден блок на згради (локација каде има погусто распоредени згради -висококатници), а во руралниот-ограничено со поставување контејнери за селекција на фрекфрентни места (доколку ги има).

A.1 РУРАЛЕН ДЕЛ

A.1.1 Модел "изнесување т.е. од врата до врата"

Со оглед дека населеното место "ОРМАН", ќе отпочне (и продолжи) со спроведување на домашно компостирање, се предлага ОРМАН како локација за тестирање на овој модел во руралниот дел на Општината (те. Орман во првата/втората година од Планот целосно да се профилира во модел на "ЕКО НАСЕЛБА") а ова искуство постепено да се применува/пресликува во останатите рурални населени места во тек на планскиот период.

Главните чекори за тестирање на овој модел би биле:

- Утврдување на број и локации за "собирни центри",
- Опремување на собирните центри - мрежаста ограда (обоена или хортикултурно уредена) која ќе се чува заклучана (пристап - само групата собирачи, регистрирани кај општината за делување на територијата која ќе им биде доделена),
- Набавка на трицикл (да може да прими барем 2 џамбо вреќи- една за безбоен ПЕТ, а друга за обоен ПЕТ и лименки),
- Набавка на 20-30 џамбо вреќи (отпад од АДИНГ),
- Набавка на 1-2 пакувања класични пластични кеси за ѓубре,
- Формирање на работни групи од по 3-4 собирачи- социјални случаи и доделување на територија на која ќе го вршат собирањето (двајца ќе ги прибираат кесите со ПЕТ ил лименки и веднаш во џамбо вреќите поставени на трициклот ќе ги селектираат на две фракции- базбоен ПЕТ и обоен ПЕТ со лименки),
- Обезбедување на елечи (најефтина варијанта) со препознатлива боја и ознака (за да знаат домаќинствата дека тие луѓе се назначени од Општината за вршење на таа дејност),

- х) Обезбедување на пластифицирани легитимации со фотографија за назначените собирачи (со назнака за доделената територија) заради, доколку се јави потреба, нивно легитимирање кај домаќинствата, инспекторат, полиција....
- и) Обезбедување на формулар за примопредавање на собраниот ПЕТ од собирниот центар на вработени на ЈП КХС (3 примерока потпишани од одговорниот на групата собирачи, од претставник на ЈП КХС од кои еден зема ЈП КХС, еден останува кај собирачите и еден се предава во Општината);
- ј) Собирачите да отворат трансакциски сметки,
- к) Три месеци пред да почне активноста (еднаш/секој месец), да се информираат на домаќинствата (секое поединечно со доставување на пишана информација за целта и начинот на кој ќе се спроведува активноста - денови и време од денот кога тие ќе бидат замолени да ги оставаат на видно место во дворот ПЕТ шишињата и лименките во заедничка кеса т.е. неселектирани по боја, и датум од кога акцијата ќе почне да се изведува),
- л) Исплата на собирачите до 15-ти во тековниот месец за предадениот ПЕТ во претходниот месец на ЈП КХС (дирекно од ЈП КХС, или преку Општината како Општината и ЈП КХС ќе се договорот) по цена/ џамбо вреќа од 20 кг x берзанска цена/кг на селектиран по боја ПЕТ); ЈП КХС откако во рециклажниот центар ќе ги доселектира лименките од обоениот ПЕТ, ќе ги балира развоените компоненти и ќе ги продаде по берзанска цена како селектиран по боја и балиран ПЕТ и лименки) - цената на балиран ПЕТ е скоро двапати повисока од цената на небалиран ПЕТ а лименките секогаш имаа атрактивна цена, повисока од онаа на ПЕТ.
- м) Општината и ЈП КХС прават секој месец биланс на собрани количества ПЕТ и лименки и ги споредуваат (за да не се случат манипулации било од страна на собирачите, било од страна на вработени на ЈП КХС).

A.1.2 Модел "донесување"

Како дополна на моделот А.1, на неколку фреквентни локации во населеното место можат да се постават дводелни контејнери (какви што им беа доделени на училиштата од Проектот финансиран од РЕЦ/СИДА а спроведен од ГЕФ, прикажан во Прилог 1) за одвоено собирање на безбоен ПЕТ и обоен ПЕТ заедно со лименки. Овие контејнери би ги опслужувале истите собирачи назначени за моделот А.1 т.е. тие би ги празнеле, транспортирале до собирниот центар и предавале на ЈП КХС.

Б.1 УРБАН ДЕЛ

Б.1.1 Модел "изнесување т.е. од врата до врата"

Главните чекори за тестирање на овој модел би биле:

- а) Избор на пилот локација- блок со згради со повеќе катови,
- б) Утврдување на број и локации за "собирни центри",
- ц) Опремување на собирните центри - мрежаста ограда (обоена или хортикултурно уредена) која ќе се чува заклучана (пристап - само групата собирачи, регистрирани кај општината за делување на територијата која ќе им биде доделена),

		СС, МЖСПП и СД	СС, СД и МЖСПП	СС, МЖСПП, увозници на преносливи батерии, СД	СС, МЖСПП и СД
	Парите предевидени за надоместоци за социјалните структури се предевидени во претходната мерка		1.500 ЕУР		5.000 ЕУР
	2010 -2011 (2012 и 2013 проширување на услугата)		2010-2014	2010 - 2014	Континуирано (2010-2014)
	Општина Ѓорче Петров, Град Скопје, ЈКП КХС	Град Скопје, ЈКП КХС (оваа активноност треба практично да се спроведе од ЈП КХС со поддршка на Општината	Општина Ѓорче Петров, Град Скопје, ЈКП КХС	Општина Ѓорче Петров во соработка со НВО-и и консултанти	
- Информирање на јавноста пред отпочнување на активноста	1.Модел изнесување „од врата до врата“: - Ангажирање на социјални структури за пакување на картоните од стопанските субјекти (доколку искажат потреба од и желба за оваа услуга). - Поставување на мобилна претоварна станица (контејнер од 5-7m³) - Подигање на контејнерот од страна на ЈКП КХС 2.Модел „донесување“: - Доделување на контејнер на еден или повеќе стопански субјекти - Подигање на контејнерите од страна на ЈКП КХС	- Приспособување на еден контејнер на локациите каде ЈП КХС има поставено три или повеќе контејнери - Рационализација на системот за собирање и транспортирање - Разработка на шемата: - Обезбедување на финансиска поддршка од МЖСПП (Програма за инвестирање во животната средина) - Спроведување на шемата - Презентација на резултатите од пилот проектот 2010-2011; - Сключување договори со производителите и увозници на преносливи батерии за проширување на шемата	- Изработка на брошура за селективно собирање на рециклабилните материји и нивната вредност како секундарни сировини - Изработка на информативни листови кои ќе се дистрибуираат со сметките за отпад - Одржување на обука за наставен кадар на училишта и администрација - Извештувања на јавноста за реализираните активности		
Воведување на селективно собирање на картони-лепенка кај стопанските субјекти во урбаниот дел	Воведување на селективнос собирање на хартија во урбаниот дел	Воведување на селективно собирање на преносливи батерии врз основа на резултатите од пилот проектот од 2010-2011 година (условно, доколку пилот проектот е финансиски поддржан од МЖСПП)	Реализација на јавна кампања за потребата од селективно собирање и рециклирање		

Организирање акции за донирање проследени со кампањи	Организирање на акции по училиштата - Организирање на општински акции 2 пати во годината (есен/пролет)	Општина Ѓорче Петров, НВО-и	Континуирано (2010-2014) еднаш годишно	4.000 ЕУР (1.000 ЕУР/година)	СС, МЖСПП и СД
Воспоставување на понуда и побарувачка на неискористени предмети преку Интернет страницата на Општината	Формирање и одржување на web апликација,	Општина Ѓорче Петров	Континуирано (2010-2014)	2.000ЕУР	СС, МЖСПП и СД

ОБЛАСТ: ОРГАНИЗИРАН СИСТЕМ ЗА СЕЛЕКТИВНО СОБИРАЊЕ И ТРЕТМАН
(ПЕТ шишиња, хартија-картон, лименки, преносливи батерии-уловно)

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Воведување на селективно собирање на ПЕТ шишиња и лименки во руралните и урбаните населени места	<ul style="list-style-type: none"> Спроведување на два модели (модел "донесување" т.е. "од врата до врата" или модел "донесување") за селективно собирање преку: <ul style="list-style-type: none"> Ангажирање на социјални структури за собирање на селективните фракции Утврдување на број и локации на собирни центри (заградени површини-кафези со волумен од 2.5м x 5-10м x1.5м,) - места достапни за приод на поголемо возило и безбеден пристап на трицикли, Опремување на собирните центри со мрежаста ограда (модел "од врата до врата") и/или поставување на дводелни контејнери (модел "донесување") на фреквентни места, Обезбедување на градежна инфраструктура за РЕЦИКЛИРАЧКИОТ ЦЕНТАР (во договор со околните општини и град Скопје); Набавка на џамбо вреќи, трицикли, пластични кеси, елечи, пластифицирани легитимации, формулари за примопредавање Исплата на собирачите до 15 во тековниот месец 	Општина Ѓорче Петров, соседни општини, Град Скопје, ЈКП КХС	2010 -2011 (2012 и 2013 проширување на услугата)	35.000ЕУР	СС, град Скопје, МЖСПП и СД

- д) Набавка на трицикл (да може да прими барем 2 џамбо вреќи- една за безбоен ПЕТ, а друга за боен ПЕТ и лименки),
- е) Набавка на 20-30 џамбо вреќи (отпад од АДИНГ),
- ф) Набавка на 1-2 пакувања класични пластични кеси за ѓубре,
- г) Формирање на работни групи од по 3-4 собирачи- социјални случаи и доделување на територија на која ќе го вршат собирањето (двајца ќе ги прибираат кесите со ПЕТ шишиња и лименки и веднаш во џамбо вреќите поставени на трициклот ќе ги селектираат на две фракции- базбоен ПЕТ и боен ПЕТ со лименки),
- х) Обезбедување на елечи (најевтина варијанта) со препознатлива боја и ознака (за да знаат домаќинствата дека тие луѓе се назначени од Општината за вршење на таа дејност),
- и) Обезбедување на пластифицирани легитимации со фотографија за назначените собирачи (со назнака за доделената територија) заради, доколку се јави потреба, нивно легитимирање кај домаќинствата, инспекторат, полиција....
- ј) Обезбедување на формулар за примопредавање на собраниот ПЕТ од собирниот центар на вработени на ЈП КХС (3 примерока потпишани од одговорниот на групата собирачи и од претставник на ЈП КХС од кои еден примерок зема ЈП КХС, еден останува кај собирачите и еден се предава во Општината);
- к) Три месеци пред да почне активноста (еднаш/секој месец), да се информираат управителите на зградите и домаќинствата (секое поединечно, со доставување на пишана информација за целта и начинот на кој ќе се спроведува активноста - денови и време од денот кога тие ќе бидат замолени да ги оставаат пред врата или како ќе биде договорено со управителите на зградата, ПЕТ шишињата и лименките во заедничка кеса т.е. неселектирани по боја, и датум од кога акцијата ќе почне да се изведува),
- л) Собирачите да отворат трансакциски сметки,
- м) Исплата на собирачите до 15-ти во тековниот месец за предадениот ПЕТ во претходниот месец на ЈП КХС (директно од ЈП КХС, или преку Општината како Општината и ЈП КХС се договараат) по цена/ џамбо вреќа од 20 кг x берзанска цена/кг на селектиран по боја ПЕТ); ЈП КХС откако во рециклажниот центар ќе ги доселектира лименките од боениот ПЕТ, ќе ги балира развоените компоненти и ќе ги продаде по берзанска цена како селектиран по боја и балиран ПЕТ и лименки) - цената на балиран ПЕТ е скоро двапати повисока од цената на небалиран,
- н) Општината и ЈП КХС прават биланс на собрани количества ПЕТ и лименки и ги споредуваат (за да не се случат манипулации било од страна на собирачите, било од страна на вработени на ЈП КХС).
- о) Проверените податоци за собрани количества се доставуваат до централната власт заради компензација од сретства на централниот буџет по основ надоместоци собрани согласно Законот за пакување и отпад од пакување.

Б.1.2 Модел "донесување"

Главните чекори за тестирање на овој модел би биле:

- а) Избор на пилот локација- блок со згради со повеќе катови,
- б) Изработка на дводелни контејнери (какви што им беа доделени на училиштата од Проектот финансиран од РЕЦ/СИДА а спроведен од ГЕФ

- (прикажани во Прилог 1) за одвоено собирање на безбоен ПЕТ и обоен ПЕТ заедно со лименки,
- ц) Избор на локации и поставување на контејнерите - минимум 1 контејнер / 500 жители,
- д) Три месеци пред да се постават контејнерите (еднаш/секој месец), да се информираат управителите на зградите и домаќинствата (секоје поединечно, со доставување пишана информација заедно со сметките за отпад за целта и начинот на кој ќе се спроведува активноста, и истовремено тие да бидат замолени да ги оставаат ПЕТ шишињата и лименките како ќе биде назначено на контејнерите,
- е) ЈП КХС да утврди редослед на празнење на контејнерите кој ќе биде следен од вработени на ЈП КХС (или Еко-патролата), за да се постигне максимална ефикасност и ако е потребно да се корегира (подобност на избраната локација и честотата на празнење),
- ф) ЈП КХС да и доставува 2 пати во годината извештај на Општината за количеството собран ПЕТ и лименки според овој модел.

14.2.2 Селективно собирање на картони-лепенка

Се цени дека картонот-лепенка т.е. кутии од производи кои се доставуваат до трговски и угостителски субјекти значајно придонесуваат за неефикасност на системот за собирање и транспортирање на мешан комунален отпад во урбаниот дел на општината, т.е. овој вид отпад е главната причина за недоволна искористеност на волуменот на контејнерите и возилата од една страна и растурен отпад околу контејнерите, од друга страна. Од овие причини, Планот ќе предвиди систем за селективно собирање на овој вид отпад од стопанските (трговски, угостителски) субјекти кои го создаваат. Ќе се тестираат 2 модела :

- (1) модел "од врата до врата" , кој во одреден реон, ќе го спроведуваат истите луѓе (индивидуални собирачи) -социјални случаи, вклучени во системот на собирање ПЕТ шишиња и лименки. На корисниците на услугата ќе им се предложи за мал месечен паричен надоместок, собирачите да им ги пакуваат картоните и да ги пренесат/остават во мобилна претоварна станица - прифатен контејнер од 5-7 м³ обезбеден од ЈП КХС. Контејнерот ќе се чува заклучан (на локацијата ќе можат да го полнат само назначени индивидуалните собирачи) и ќе се подига од ЈП КХС, по моделот "полн за празен". Се цени дека овој модел може да биде добро прифатен заради обврските што ги создава ХАСАП системот за сите продавници што продаваат храна.
- (2) модел " донесување", т.е. на еден или неколку стопански субјекти ќе им се додели контејнер, до кој пристап ќе имаат само назначените субјекти т.е. постојано ќе биде заклучан. Контејнерот ќе се подига од ЈП КХС, по моделот "полн за празен".

За деталите на избраниот модел и датумот од кога ќе отпочне да се спроведува-тестира шемата, опфатените трговски и угостителски субјекти мора да бидат лично известени од ЈП КХС со достава на информација, заедно со сметките за отпад кои тековно ги добиваат, и тоа три месеци пред да се активира шемата (1 x еднаш/месец).

ОБЛАСТ: ИНТЕРВЕНЦИЈА ВО ПОСТОЈНИОТ СИСТЕМ ЗА СОБИРАЊЕ (БЕЗ СЕЛЕКЦИЈА) ВО РУРАЛНИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА И ДЕПОНИРАЊЕ НА ИНЕРТЕН ОТПАД (ГРАДЖЕН ШУТ) НА НИВО НА ЦЕЛА ОПШТИНА

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Одредување на одговорна институција за проширување на услугата за собирање и транспортирање на отпад во руралните населени места	<ul style="list-style-type: none"> - Разгледување на понудените алтернативни решенија; - Избор на едно од предложените 3 алтернативни решенија 	Општина Ѓорче Петров	2010	/	/
Разработка на шеми за собирање и транспортирање на КО по месни заедници во рурален дел	<ul style="list-style-type: none"> - Утврдување на маршрути и динамика на собирање (фреквенција, големина на садов-канти), - Набавка на канти за отпадоци во руралните населени места и корпи за отпадоци, - Распределување на канти по домаќинствата (120) и корпи за отпадоци / канти за локациите каде има поголема мобилност на население (училишта, продавници, автобуски постројки и др), - Утврдување на стимулативна цена за домаќинства кои компостираат 	ЈКП Комунална Хигиена/ општинско ЈП/приватен оператор (во зависност од избраното алтернативно решение)	2010-2014 (во секоја година од планскиот период ќе се опфаќаат по околу 600 домаќинства)	80.000 ЕУР т.е. приближно 20.000 ЕУР/година	- За сопствено ЈП или ЈП КХС - СС или средства од Град Скопје кои ќе се вратат од корисниците во тек на една година/центра-лен буџет/ донатори, ги обезбедува приватниот партнер, кој ќе ја утврди и отплатата (скриен трошок во цената)
Основање на претоварна станица за градежен шут и КО како заедничка со некоја од соседните општини - да се синхронизира со решенијата на Град Скопје)	<ul style="list-style-type: none"> - Консултатии со соседни општини и Град Скопје, - Утврдување на локација; - Обезбедување документација; - Организирање на претоварна станица (оградување, утврдување на работно време, изработка на информативно ливче и дистрибуција до населението (правни и физички лица) 	Општина Ѓорче Петров во соработка со соседни општини и Град Скопје	2010	80.000 ЕУР	СС (евентуално здружени средства на општините-основачи) и с-ва на Град Скопје, МЖСПП, ИПА

ОБЛАСТ: ПРЕВЕНЦИЈА НА ОТПАД

Мерки	Активности	Одговорна институција	Временска рамка	Буџет	Извори на финансирање
Информирање и едукација	<ul style="list-style-type: none"> - Одржување на обуки за наставен кадар на училишта, администрација, институции и членови на ЗГ 	Општина Ѓорче Петров, НВО-и	Континуирано (2010-2014)	3.000 ЕУР	СС, МЖСПП и СД

**ДЕЛ V - МЕРКИ И АКТИВНОСТИ СО ВРЕМЕНСКА РАМКА
(АКЦИОНЕН ПЛАН 2010-2014)**

14.2.3 Селективно собирање и третман на хартија (без картони-лепенка)

Планот предвидува воведување на систем за селективно собирање на мешана отпадна хартија (весници, тетратки, книги, кеси, тенок картон и сл.) во урбаниот дел. Се цени дека за овој систем нема да има потреба од набавка на нови контејнери, т.е. за таа намена ќе треба да се приспособи еден контејнер на локациите каде моментално се групирани повеќе од три контејнера на ЈП КХС (контејнерот да се офарба во плава боја, да се обележи видно, на капакот да се отворат процепи и да се држи под клуч со кој ќе располага ЈП КХС). Истотака се цени дека 1-2 од постојните возила можат да се издвојат за оваа намена со рационализација на системот за собирање и транспортирање на мешан комунален отпад. За успешност на мерката ќе се планира долготрајна и континуирана кампања за едукација на населението, подигање на јавната свест, но и ефикасност на еко патролата и инспекцијата (казнување). Овој активност и предложениот модел мора да се дискутира и усогласи со ЈП КХС.

14.2.4 Селективно собирање на преносливи батерии

На национално, а со тоа и на локално ниво, преносливите батерии практично завршуваат на депонии и во природа, каде изложени на атмосферските влијанија, протекуваат и значајно ги загадуваат подземните и површинските води со тешки метали (најчесто жива, кадмиум и олово), и така претставуваат закана по здравјето на луѓе и животната средина.

Со цел да се избегне отстранувањето на батериите на депонија и во природа, а со тоа и да се редуцираат опасностите кои произлегуваат од нивното разградување (протекување) се предлага *пилот проект* во соработка со ЈКП "Комунална Хигиена" за нивно селективно собирање во урбаниот дел на Општината со кој би се конкурирало во 2010/2011-та година за средства од Програмата за инвестирање во животната средина која е воспоставена со Законот за животна средина. Проектот би се изведувал на следниот начин:

- на повеќе пунктови (супермаркети, малопродажни објекти, киосци) Општината да постави мали сандачиња каде населението ќе може да ги остава искористените батерии;
- со сметките за отпад, ЈКП "Комунална Хигиена" на населението во урбаниот дел на Општина Ѓорче Петров да му достави информација за опасностите од батериите кои се расфрлаат во природата или се депонираат како составен дел на комуналниот отпад, како и за локациите каде се поставени сандачињата;
- сандачињата да се празнат на одредени временски интервали (на пр.на секои три/шест месеца) од страна на назначен/и жител/и од Општината кои примаат социјален надомест (оваој ангажман би се платил од сретствата на проектот);
- собраните батерии да се складираат во посебен дел на некој од собирните центри, претходно спакувани во пластична кеса ставена во пластично буре затворено со капак;
- ЈП КХС да ги превземе и транспортира до Дрисла од каде би се извезле за да се рециклираат, со евентуално нивно претходно сортирање по видови (мангано алкални (Мн алкални); цинк јаглеродни (ЗнЦ), литиумови (Ли), никел метал хидридни (НиМХ), никел кадмиумови (НиЦд), литиум јонски (Ли-јон), оловни со киселина) според технологијата на рециклаторот.

Со овој пилот проект, би се тестираше еден од можните модели на системот за селективно собирање на преносливи батерии кој дополнително би се вградил како законско решение. Одржливоста на системот (по завршување на пилот проектот) би се обезбедила од надоместоци пропишани со закон кои би ги плаќале производителите и увозниците на преносливи батерии, кога системот би бил проширен и во руралниот дел на Општината.

14.2.5 Селектирање на други опасни компоненти на комунален отпад (остатоци и пакувања од средства за домашна хигиена, бои, лакови и сл.)

Општината ќе воведо селективно собирање и на други опасни видови отпад кои се во составот на комуналниот отпад доколку се создадат услови за безбедно отстранување на ваков вид отпад на национално ниво.

14.3 Индустриски неопасен и опасен отпад

Според законската регулатива проблемот со управувањето со индустрискиот отпад е директна одговорност на создавачот-индустријата, а Општината и МЖСПП треба да вршат контрола на спроведувањето на оперативните планови за усогласување во постапката на интегрираното спречување и контрола на загадувањето. Оваа своја задача Општината ќе ја има предвид при издавањето на дозволите за интегрирано спречување и контрола на загадувањето и дозволите за усогласување со оперативните планови.

14.4 Специфични текови отпад

Најголемиот број посебни видови отпад се опасен отпад (отпадни масла, ПХБ/ПХТ, искористени возила и отпадна електрична и електронска опрема, медицински отпад, животински нус-производи, агрохемиски отпад) и се во надлежност на централната власт. Општината, во рамките на своите можности, секако ќе се вклучи во националните шеми за селективно собирање за овие видови отпад, а особено што веќе во планскиот период ќе воспостави систем за собирање и складирање на стари возила.

15. ПРАБОТКА (РЕЦИКЛИРАЊЕ И КОМПСТИРАЊЕ) НА СЕЛЕКТИВНО СОБРАНИ ФРАКЦИИ НА КОМУНАЛЕН ОТПАД

15.1 Рециклирање на хартија (картон), пластика, лименки и метали

Со планот не се предвидува изградба на капацитети за рециклирање на овие видови отпад во рамките на Општината, бидејќи таква активност не би била економски оправдана (неповолна економија на обем). Селектираниот отпад (ПЕТ шишиња, метали, хартрија и лименки) ќе се предаваат на рециклатори лоцирани во други општини или ќе се извезуваат.

15.2 Преработка на биоразградлив отпад со компостирање

Ако се земе предвид високата застапеност на биоразградливиот отпад во комуналниот отпад (утврдена на околу 62% на национално ниво), преработката на биоразградливиот отпад станува значаен елемент и трошок во постапувањето со отпадот. Освен што преработката на овој вид отпад би била огромен придонес на Општината кон исполнувањето на националните обврски во процесот на спроведување на законодавството на ЕУ, транспонирано во Законот за управување со отпадот, кои бараат фазно отстранување на биоразградливиот отпад од депониите (заради намалување на емисиите на стакленички гасови кои

темите за физичко управување со отпадот за да се усогласат со целите на Планот;

3. Резултати - резултати постигнати во однос на остварување на квалитативните и квантитативните цели на Планот.

Согласно претходното, Општината ќе врши мониторинг врз спроведувањето на Планот 2010-2014, со особено внимание кон напредокот во:

- Намалување на опасностите и ризиците за животна средина од активностите на управување со отпад;
- Развој на нови системи и постројки за управување со отпад;
- Оперативност на надлежните органи (координација помеѓу Инспекторатот за животна средина и локалните инспектори);
- Оперативност на новите институционални решенија (особено во координација со град Скопје),и
- Собирање на средства за да се обезбеди финансиска одржливост на системот за управување со отпадот од сите оние кои создаваат отпад (надоместоци врз основа на начелата "загадувачот плаќа" и "одговорност на производителот").

Исто така, будно ќе се следат барањата на законодавството. Донесувањето на законите и стандардите во областа на управување со отпадот не се доволни сами по себе за да гарантираат успех. Потребно е тие да се спроведат, а за да се има увид во ефикасноста на спроведувањето, треба да се воспостават основните оперативни системи и процедури. Во оваа смисла, мора да се воспостави целисходен систем за прибирање на податоци и информации, нивно чување и обработка. Системот треба да верифицира дека се постигнати и одржливи планираните подобрувања во управувањето со отпадот. Тој мора да биде релевантен извор на информации за сите заинтересирани страни. За да го обезбеди тоа, Општината (со вклучување на операторот согласно избраната алтернатива) ќе собира податоци и информации првенствено со доследно спроведување на барањата од Правилникот за евиденција и известување за постапување со отпад (Сл. весник на РМ 7/2006) како и извештаите на овластениот инспектор за животна средина. Последното подразбира и доследно спроведување на сите законски санкции (казнување) за сите прекршители. Врз основа на оваа база на податоци, ќе бидат подготвувани и објавувани (во локалните гласила и преку локалните медиуми) шестмесечни извештаи за напредокот постигнат во спроведување на овој План. Планот 2010-2014 ќе биде прегледуван и ажуриран (доколку е потребно) секоја година.

За оценка на успешноста на спроведување на Планот се предлагаат следните индикатори кои ќе се следат на годишно ниво:

- Количество на вкупно собран мешан комунален отпад (посебно за руралниот и урбаниот дел);
- Количество на создаден неопасен индустриски отпад;
- Количество на селективно собран отпад по фракции;
- Сума на собрани средства од продажба на селектираните фракции;
- Број на диви депонии;
- Број на вклучени домаќинства во компостирање на биоразградлив отпад;
- Процент на наплата на надоместокот за услугата;
- Број на успешно реализирани проекти од областа управување со отпад;
- Број на извршени инспекциски увиди и
- Број на наплатени казни

Овој план е работен во период кога Планот за управување со отпад за Град Скопје сè уште не е усвоен. Во таа насока потребно е да се спомене дека овој План ќе подлежи на континуирани усогласувања со Планот за управување со отпад на Град Скопје кога истиот ќе биде донесен.

новооснованото јавно претпријатие (ако се избере предложената алтернатива 2 или 4) и тоа во:

➤ Одделот за "собирање и транспортирање" на мешан комунален отпад (директор, раководител/управител со отпад, 3 возача на возила, 7 утоварувача, 2 работника за миене и одржување на возила и садови, 1 администратор),

➤ Центарот за рециклирање (чувар, 1 работник на балирка, 2 општи работници за прием на селективно собран материјал и испорака на балиран материјал и за компостирање).

Се препорачува ангажирање по пат на договор на двајца инструктори и промотори за компостирање (ова би ја зголемило стапката на доброволно приклучување кон домашното компостирање, а секако би било минимум десеткратно помал трошок од трошокот за собирање, транспорт и депонирање на околу 62% биоразградлив отпад, присатен во комуналниот отпад).

Истотака се препорачува максимално вклучување на индивидуалните собирачи во системот на организиран начин, заради подобрување на општата социјална состојба во Општината, зголемување на безбедност (намалување на кражби за сметка на остварени сретства од работно ангажирање) и имиџот на Општината (повлекување на лицата кои просат од улиците за сметка на нивно работно ангажирање).

Надлежните органи од Општината треба да ја продлабочат комуникацијата со приватниот сектор активен во собирањето на црни и обоени метали и да ги испитаат можностите за обезбедување нови работни места во согласност со барањата на новото законодавство за животна средина и управување со отпадот кои пропишуваат обврски и за овој вид инсталации, а со кои операторите можеби и не е се запознаени. (на пример: обврски за водење дневна евиденција и известување, обврски кои произлегуваат од законодавството за интегрирано спречување и контрола на загадувањето - ИСКЗ).

19 НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ И ЗАИНТЕРЕСИРАНИ СТРАНИ

Реализацијата на Планот наложува континуирана соработка на надлежните органи на Општината Ѓорче Петров со градот Скопје и централната власт, а особено со МЖСПП, ЗЕЛС, АДКОМ, како и со останатите општини во државата.

Исто така надлежните органи на Општина Ѓорче Петров треба да бидат во постојана комуникација и блиска соработка со невладиниот сектор кој е клучен актер во обезбедување одржливост на сите активности поврзани со јакнење на јавната свест.

20 ИНДИКАТОРИ И МОНИТОРИНГ

Планот за управување со отпадот во Општина Ѓорче Петров (2010-2014) претставува само почетна фаза на еден долготраен процес. Околностите во Република Македонија поврзани со прашањата за управување со отпадот можат и речиси сигурно континуирано ќе се менуваат во позитивен правец. Затоа, од суштинско значење е овој План кој ќе биде усвоен од Општината, да биде предмет на континуиран мониторинг за да се осигура дека поставените цели, мерките за воведување на промените, како и планските претпоставки сеуште се валидни, и дека временската рамка за постигнување на усогласување како со европското така и со националното законодавство, и исполнувањето на обврските што произлегуваат од нив, се доследно почитувани и спроведени. Во периодот утврден како временска рамка за спроведувањето на Планот (2010-2014), мониторингот ќе се насочи кон:

1. Спроведување на политиките - до кој степен се спроведени во пракса политиките и мерките поставени во Планот;
2. Развој на капацитет за управување со отпад - до кој степен се развиени, според планираното, потребните капацитети на инфраструктурата и сис-

се причина за глобалното затоплување, намалување на загадувањето на подземните и површинските води од продуктите на неговата разградба при условите кои владеат на депониите), преработката носи и високи придобивки на локално ниво и тоа:

- Биоразградливиот материјал содржи супстанции кои се драгоцени за растителниот свет, а кои со депонирањето неповратно би се изгубиле,
- Рециклираниот материјал - компостот е одлично природно ѓубриво,
- Трошоците за собирање, транспортирање и депонирање се намалуваат пропорционално на количината биоразградлив отпад која нема да се фрли заедно со мешаниот комунален отпад во контејнер (се намалуваат трошоците како за корисникот, така и за давателот на услугата).

Од овие причини, овој План предвидува акции за преработка на биоразградливиот отпад и тоа по пат на компостирање (индивидуално-домашно компостирање, првенствено во руралниот дел на општината, во урбаниот дел - кај домаќинства со поголеми дворови и централизирано компостирање во училиштата и на поголемите јавни зелени површини).

Домашното компостирање ќе отпочне во 2009-та година преку пилот проект во населеното место - месна заедница "Орман" каде, на база доброволно вклучување (потврдено со изјава), ќе бидат опфатени 16 домаќинства. На домаќинствата им се обезбедува пишано упатство за компостирање, практична обука и им се донира компостер (Прилог 2). Доколку пилот проектот покаже задоволителни резултати, во планскиот период би се опфатиле сите 133 домаќинства од населеното место Орман, со што за Општината ефектите би биле видливи (првенствено во намалување на транспортните трошоци за постапување со мешаниот комунален отпад), па како модел би се реплицирал и во останатите населени места како во Општината, така и во земјата.

Централизирано компостирање во училиштата истотака ќе отпочне во 2009-та година преку пилот проект во четири (4) училишта од руралниот дел на Општината на кои истотака им се обезбедува пишано упатство за компостирање, практична обука и им се донира компостер (дадени во Прилог 3). Доколку пилот проектот покаже задоволителни резултати, во планскиот период, би се опфатиле и преостанатите 3 училишта од руралниот дел на Општината како и училиштата од урбаниот дел.

Планот предвидува воведување на централизирано компостирање на поголемите јавни површини каде континуирано се создаваат во изобилство кафена (суви лисја, гранки) и зелена (косена трева, зелени лисја и сл.) компонента неопходни за компостирањето. За реализација на централизирано компостирање на поголемите јавни површини ќе се спроведат следните чекори:

- подготовка на терен (околу 35 m²);
- изградба на бетонирана патека и пристапен дел (24 m²)
- изработка и поставување на 10-20 компостера, секој со волумен од 1m³
- набавка на дробилка.

15.3 Рециклирање на специфични текови отпад

Со Планот не се предвидува изградба на капацитети за рециклирање на специјалните видови отпад бидејќи таква активност не би била економски оправдана. Селектирањето на овие видови отпад (моторни масла, акумулатори, и искористени возила, отпадна електрична и електронска опрема), Општината максимално ќе го поддржи и ќе се вклучи во системот за рециклирање на овој отпад кој ќе биде воспоставен на национално ниво.

Со овој План истотака не се предвидуваат активности за рециклирање на градежен шут, освен индивидуалните иницијативи за повторна употреба од страна на населението.

16 ОТСТРАНУВАЊЕ НА ОТПАД

16.1 Депонирање

Отстранувањето на комуналниот и друг вид неопасен отпад создаден во Општината во текот на и после планскиот период, ќе биде со депонирање на депонијата "Дрисла" и синхронизирано со плановите на Град Скопје и активностите на ЈП"Комунална хигиена".

Општината има потреба да го реши прашањето со постапување со инертен отпад-градежен шут. За да се избегне натрупување на ваков вид отпад на повеќе локации во град Скопје, Планот предвидува изградба на претоварни станици за градежен шут за секоја/повеќе општина на градот, кои би биле соодветно инфраструктурно решени. Од овие станици, ЈП КХС би го превземала овој отпад и би го транспортирала до "депонија за инертен отпад" основана од Град Скопје.

16.2 Диви депонии

Со воспоставување на системот за "собирање и транспортирање" на отпад во руралниот дел на Општината, бројот на дивите депонии секако дека драстично ќе се намали. Битно е, секоја расчистена дива депонија да се рекултивира и евентуално да се пренамени за друг вид активности.

17 ФИНАНСИСКИ АСПЕКТИ НА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАДОТ

17.1 Извори на финансирање на јавната услуга

Основни можни извори за финансирање на различните задачи од областа на управување со отпадот може да бидат обезбедени од еден или комбинација од повеќе можни извори наведени подолу:

- Државен буџет или општински буџет (дел од редовниот буџет или надоместоци наменети за справување со посебни ситуации и видови отпад, итн.),
- Приход од продажба на селективно собрани фракции на комунален отпад за кои постои пазар (рециклатори во земјата, извоз),
- Помош од меѓународни донатори (УСАИД-Американска агенција за меѓународен развој, ГТЗ-Германско друштво за меѓународна техничка соработка, Данида-Данска меѓународна развојна помош,ДФД-Сектор за меѓународен развој на Обиденетото Кралство, СДЦ-Швајцарска агенција за развој и соработка, АДА-Австриска развојна агенција, Џајка-Јапонска агенција за меѓународна соработка итн; треба да се има во предвид дека овие донации се намалуваат, и најверојатно некои целосно ќе изостанат кога ИПА (инструмент за претпристапна помош на ЕУ) ќе стане сосема оперативна,
- Заеми од меѓународни и билатерални финансиски институции (Светска банка, Европска банка за обнова и развој-ЕБРД, Европска инвестициона банка-ЕИБ, Германската банка за обнова - Kreditanstalt für Wiederaufbau - KfW)),
- Заеми од комерцијални банки (кредитите од овие банки обично се со понеповолни услови отколку оние на меѓународните и билатералните финансиски институции),
- Приватен капитал (концесии и ЈПП),

- Инструмент за претпристапна помош на ЕУ (ИПА); овој инструмент Општината би можела да го користи за проекти (активности) кои се дел од проекти на Град Скопје.

Дури и на национално ниво, сеуште не функционира примената на начелото "одговорност на производителот". За примена на ова начело во предложените системи за селективно собирање во Општината, овој План предлага надлежните органи на Општината во соработка со други општини и градот Скопје, да постави барање до МЖСПП за скратување на преодните рокови на Законот за пакување и отпад од пакување кој е во фаза на усвојување и рефундирање на средствата од надоместокот за ПЕТ пакувања и лименки на Општината за да се покријат трошоците за амортизација на опремата со која ќе се обслужуваат собирните центри.

17.2 Цена на услугата

Цената на услугата за постапување со отпадот треба да се формира така да ги вклучува сите трошоци, вклучувајќи како амортизација, така и развојна компонента за да може системот да биде одржлив и да се модернизира. Но секако, цената мора да соодветствува на можностите на корисниците да ја платат услугата. што е главен услов за висок степен на наплата (најслабата карика во финансирањето скоро на сите даватели на услугата кои функционираат во државата). Транспарентноста на цената, истотака е значаен фактор при обезбедување на висок степен на наплата на надоместоците за услугата. Но не секогаш можноста да се плати услугата е главниот фактор за висок ниво на прибирање на надоместоците. Како покажува искуството низ целата држава, отсаството на волја да се плати услугата е многу присутно. Од овие причини, овој План предлага акции за подигање на јавната свест што треба да резултира со подобрување на наплатата. За семејствата чии членови се корисници на социјална заштита, јавната работа може да компензира некои од трошоците за постапување на отпадот кој тие го создаваат. Како друга можност за наплата на надоместоци од категоријата социјални случаи би можело да се примени исплатата на социјална помош (од средства на Владата, општините на Град Скопје и Град Скопје) да биде условена со плаќање на сметките за отпад.

Според член 121 став 6 од Законот за управување со отпад, Советот на Општините на предлог на Градоначалникот е должен да определи стимулативни цени за домаќинствата, правните и физичките лица кои врз основа на воспоставени системи за селектирање на отпадот ја намалуваат вкупната количина на комунален отпад наменет за отстранување на депонијата. Оттаму, со овој План се предлага цената на услугата за собирање, транспортирање и депонирање на комунален отпад за домаќинствата кои доброволно пристапуваат кон домашно компостирање да бидат пониски за 15-25% во споредба со цената која ја плаќаат останатите домаќинства. Стимулативниот дел ќе треба да го одреди и усвои Советот на Општината на предлог на Градоначалникот.

17.3 Приватен сектор

Овој План за управување со отпад остава отворена можност за учество на приватни оператори во системот секогаш кога ќе се создадат услови и ќе се најде заеднички интерес за тоа.

18 СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ НА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАДОТ

18.1 Вработувања во Секторот за управување со отпадот

Воспоставување на систем за "собирање и транспортирање" на мешан комунален отпад во руралниот дел на Општината, како и воведувањето на селективно собирање и компостирање, наложуваат нови вработувања во